

nykypäivä

N:O 1/2016 / 31.12.2015 / HINTA 8,75 EUR (SIS. ALV.) / 027755-2015-53

Raha seuraa
asiakasta!

Vapaus valita!
Vapaus valittaa?

**PIAN VOIT
ITSE VALITA
LÄÄKÄRISI.
VASEMMIS-
TOSTA SE ON
VÄÄRIN.**

Sivut 18-23

POIMINTOJA

Sivut 16–17

MITÄ KOKOOMUKSESSA AJATELLAAN SIPILÄN HALLITUKSEN onnistumisesta? Entä ajankohtaisesta maahanmuuttotilanteesta? Nykypäivä kysyi kokoomuspiirien puheenjohtajilta.

Sivut 24–31

KUKA PELASTAISI EU:N? TALOUSKRIISI, KREIKKA, BREXIT, maahanmuuttokatastrofi ja terrorismi eivät ole aiempien kriisien tavoin vahvistaneet vaan hajottaneet Euroopan unionia. Nyt Brysselin norsunluutorneissa on huomattu, että jotain olisi hyvä tehdä. Jos ei muuten niin EU:n brändin pelastamiseksi.

Sivut 32–35

TÄNÄÄN TORSTAINA 31.12. ON PUOLUSTUSMINISTERIÖN kansliapäällikkö Arto Rädyn viimeinen työpäivä. Se tarjosi erinomaisen syyn selvittää, jäikö paljon kohua herättäneestä valintaprosessista haavoja.

Sivut 36–39

MUSIIKKIA KUUNNELLAAN ENEMMÄN KUIN KOSKAAN, mutta raha ei liiku, koska lauluja voi kuunnella ilmaiseksi. Helsinkiläinen Miro Palokallio on yksi niistä, joiden ansiosta murrokseen ajautunut musiikkibisnes on edelleen olemassa.

36–39

Sivu 41

PETRI LAHESMAAN KRISTALLIPALLO PALJASTAA, ETTÄ Vuonna 2016 Euroopan unioni on kriisissä. Tämä on toki jo aiemmin nähty EU-kuplan ulkopuolelta, mutta nyt se nähdään myös sisältä käsin.

Sivu 42

SYÖKÄÄ KANAA JA TEHKÄÄ LISÄÄ LAPSIA. KIINASTA kuuluu kummaa: maa teki lokakuun lopussa historiallisen päätöksen. Se kumosi aiemman yhden lapsen politiikkansa ja sallii jatkossa perheille kaksi lasta.

Sivu 43

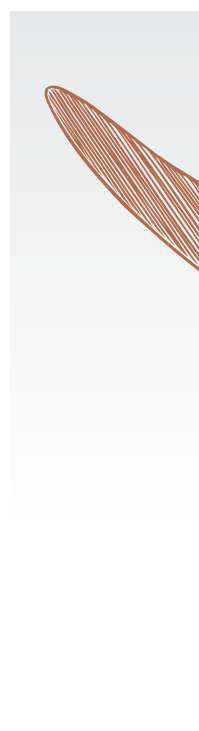
NYKYPÄIVÄN UUSIN KOLUMNISTI ON MEILLE KAIKILLE jo ennestään tuttu. Kun kokoomuksen kunniapuheenjohtaja Ilkka Suominen heiluttaa sanan säilää, huutia saavat niin utopiavaltio, kulttuurieliitti kuin Sipilän hallituskin.

Sivu 44

PUNATÄHTI LI ANDERSSON EI ARVOSTA HALLITUKSEN finanssipolitiikkaa ja heittää haasteen: on vahvistettava ihmisten uskoa tulevaan.

Sivu 46

LISÄMINISTERI JATKAA TINKIMÄTTÖMÄN PARODISTA linjaansa. Pääsihteeri Tiittiseltä on jotakin kadoksissa.

32–35

24–31

16–17

PÄÄTOIMITTAJALTA

MIKÄ OLISI HALLITUKSEN SUURIN virhe, jonka se voisi tehdä? Periksi antaminen, epäröinti ja gallupien kanssa heilastelu.

Juha Sipilän hallitus on vaikeiden aikojen hallitus, mutta se ei tee siitä poikkeuksellista. 1990-luvun lamahallituksissa oli niin ikään vaikeaa. Tuon ajan opetus lienee se, että valittajia aina piisaa. Aina joku on tyytymätön. Parasta onkin tehdä päätöksiä ja lopulta toivoa, että globaali talouskasvu tarttuisi, mikä tukisi valtaapitäviä. Kovat leikkaukset eivät tehneet **Sauli Niinistöä** ja **Paavo Lipposesta** pahiksia, päinvastoin.

Sama sääntö taitaa päteä puolueen johtamisessa. On kerättävä tiimi, tehtävä strategia, opeteltava uusia asioita, luotava uskottava viestinnällinen ote ja otettava vastaan nöyränä jäsenten ja kansan palaute.

KOKOUMUKSEN PUHEENJOHTAJA Alexander Stubb oli ladannut paljon Snellman-säätiön puheeseensa. Puhetta voi pitää Stubbin tämän vuoden merkittävimpänä, jonka hän on pitänyt nimenomaan kokoomuksen puheenjohtajan ominaisuudessa.

Puheenjohtajan puhe jakaantui kolmeen osaan: kansakunnan henkisen tilan arvioon, talouden analyysiin ja viestiin halusta panna itsensä likoon kokoomuksen puheenjohtajana. Puheenjohtaja Stubb kuvaili puheensa keskiosaa, talousanalyysiä, lähtökohdiltaan tylsäksi. Mutta toisaalta on niin, että valtiovarainministerinä Stubbin puheita seurataan juurikin talouspoliittisen viestin kulmasta.

Stubbin johtama kokoomus kykeni nousemaan hallitukseen. Myös hallitusohjelma on hengeltään kokoomuslainen, mistä puoluejohtoa on syytä onnitella. Puheenjohtaja muistuttikin, että monet kokoomuksen tavoitteet, kuten esimerkiksi työn verotuksen keventäminen, kannustavampi ansiosidonnainen työttömyysturva ja paikallisen sopimisen lisääminen työehdoissa, ovat joko toteutuneet tai toteutumassa.

Silti parempaa pitää tavoitella, kuten Stubb arvioi puheessaan. Kysymys ei olekaan enää periaatteista vaan kyvystä panna toimeen – aivan kuten kokoomuspiirien puheenjohtajat tässä lehdessä kertovat. Ja mitä tulee kokoomuksen brändiin, se kukoistaa tai nuupahtaa politiikan sisällön perusteella. Viestintä on onnistunut silloin, kun se toimii taustalla – silloin kun se täydentää hyvin mietittyä sisältöä.

EDUSKUNTA KOKOONTUU HELMI-kuussa. Sitä ennen alkaneen jälleen kerran yritys yhteiskuntasopimuksen aikaansaamiseksi. Aikaikkuna on auki aina maaliskuulle. On syytä olla pragmaattinen: kaikki se, mikä kilpailukyvyyn eteen voidaan tehdä, tehtäköön. Muodolla ei ole väliä. Sisältö ratkaisee hallituksessakin.

ALBERTO CLARAMUNT

OIKEA SUORA

ELINKEINOELÄMÄN VALTUUSKUN-n (EVA) viime keväänä julkaisema arvo- ja asennetutkimus osoitti suomalaisten kriisitietoisuuden olevan kasvussa: yhä suurempi osa kansasta oli valmis tekemään enemmän töitä, ja omista eduista on valmiutta tinkiä. Myös velkaantumista kavahdettiin. Kansan syvämuistissa on **Iiro Viina-**sen lama-ajan luotonhakumatkat.

Valtiollinen Yle sen sijaan tekee paluuta vasemmistolaiselle 70-luvulle, jolloin sen ohjelmissa oli asenne ”kohdallaan”.

Vuoden viimeiseen A-talkiin oli raahtu akateemisesti pätevyityneitä, joiden piti antaa arvosana hallitukselle. Yhtään opposition virallista edustajaa ei ohjelmaan kaivattu, koska se oli miehitetty opposition epävirallisilla kannattajilla. Tunnelma studiossa oli suorastaan pohjoiskoreamainen: sataprosenttisen samanmielinen.

Ja mitäkö jäi käteen? Mistään ei voi leikata eikä mitään päättää kysymättä dosenteilta tai työmarkkinajärjestöiltä.

ALBERTO CLARAMUNT

NUMEROT

346 606

SUOMESSA ON 346 606 Juhania ja 375 717 Mariaa. Kutsumanimistä yleisimpiä ovat Matti ja Tuula.

1042

EDUSKUNTA PÄÄTTI HEL-pottaa nimenmuutoksen tekemisestä vähentämällä lausuntojen tarvetta. Viime vuonna nimilautakuntaan tuli 1 042 lausuntopyyntöä, kun niitä vuonna 2000 tuli 480. Aikaa yhden lausunnon käsittelyyn tuhraantuu 2-3 kuukautta.

0

KORKEIN HALLINTO-OIKEUS linjasi joulukuussa, ettei maistraatti toiminut virheellisesti hylätessään vanhempien toiveen saada pojalleen nimeksi Merikarhu. Merikarhu-nimisiä poikia on siis edelleen 0, mutta turkishylkeisiin kuuluvia merikarhuja sentään on maailmalla yhä 2-4 miljoonaa.

TALOUSNÄKYMÄT

Investoinnit antavat aihetta optimismiin

SATAKUNNASSA SIJAITSEVA HARJALVALTA sai parhaan mahdollisen joululahjan, kun ruotsalainen Boliden kertoi rakentavansa sulattojensa yhteyteen uuden rikkihappotehtaan. Investoinnin suuruus on yhteensä noin 90 miljoonaa.

Vain muutama päivä aiemmin Rauman telakka kertoi saavansa roimasti uutta pääomaa, kun Suomen Teollisuussijoitus, Taaleritehdas ja Finda Oy ilmoittivat lähivänsä mukaan telakan kehittämiseen.

Vuoden aikana hyviä investointi uutisia on kuultu myös mm. Äänekoskelta ja Turun telakalta. Kiteeltäkin kajahti: Karhu-suksien valmistus palaa muutaman vuoden tauon jälkeen takaisin Suomeen.

HENRIKKA PULLI - KUVA: JOHANNA SJÖVALL

BOLIDEN TUOTTA A HARJAVALLASSA rikkihappoa kupari- ja nikkelsulattoissa syntyvistä kaasuista.

ESPANJAN VAALIT

Quatro grandes eli neljä suurta

PARLAMENTTIVAALIEN TULOS MYLertää Espanjan poliittista kenttää. Perinteiset valtapuolueet eli Keskustaoikeistolainen Kansanpuolue PP ja sosialistit ovat vuorotelleet hallitusvastuussa yli kolme vuosikymmentä. Nyt asetelma on murtumassa.

Espanjan politiikassa siirryttiin joulun alla kahden suuren puolueen mallista kertaheitolla neljän suuren puolueen malliin. Vaalien todellinen yllättäjä oli vasemmistopuolue Podemos, joka kampitti vaaliennusteet runsaan 20 prosentin kannatuksellaan.

Neljänneksi suurimmaksi puolueeksi kipusi keskustaliberaali Ciudadanos, joka nousi Podemoksen tavoin uutena parlamenttiin.

Hajanainen vaalitulokset tarkoittaa, että puolueilla on edessään vaikeat koalitionsuunnitelut. PP:n johtajalle, nykyiselle pää-

ministerille **Mariano Rajoylle** se tietää lähiviikkoina unettomia öitä, vaikka puolue on yhä maan suurin. Itsestään selviää hallitusvaihtoehtoja ei ole näköpiirissä.

Mihin tahansa hallituskoalitioon Espanjassa päädytään, alkava vuosi tulee olemaan poliittisesti vaikea. Makupalloja saatiin heti vaaliyönä, kun Podemoksen johtaja **Pablo Iglesias** asetti sosiaalisin oikeuksiin kuten terveydenhoitoon ja asumiseen liittyviä vaatimuksia.

Eikä pidä unohtaa katalanejakaan. Poliittisen myllerryksen aikana itsenäistymishalveita ei taatusti lakaista maton alle.

HENRIKKA PULLI - KUVA: LEHTIKUVA/AFP/GERARD JULIEN

PODEMOSIN PABLO IGLESIAS NOSTI nyrkin ilmaan vaalivoiton merkiksi.

JÄLKI-ISTUNTO

Lapin kuorma kevenee

EDUSKUNTA VEI JOULUN ALLA LAPIN aluehallintovirastolta merkittävän ”tulonlähteen”: se vapautti kauppojen ja parturien aukiolot. Tähän saakka lappilaisvirasto on käsitteletty kaikki ne hakemukset, joilla yrittäjät ovat hakeneet poikkeuslupaa pitää liikkeensä auki pyhäpäivinä.

– Yksi virkamies Lapissa tietää, kannattaa-ko Lopella juhannuksena juhannushäihin kampaajan tehdä morsiamelle kampaus vai ei, sanoi kansanedustaja **Timo Heinonen** (kok.) eduskunnassa.

Vuonna 2014 virasto käsitteli 207 hakemusta. Luvan hinta vaihteli välillä 200–600 euroa, ja keskimäärin yksi lupa maksoi 350 euroa. Tästä voi päätellä yrittäjien maksaneen vuosittain reilut 70 000 euroa siitä ilosta, että viranomainen kertoo heille, onko kansalaisilla tarvetta heidän palveluilleen.

Lakiesityksestä annettiin 36 lausuntoa, ja sitä vastustivat vain Palvelualojen ammattiliitto PAM, lapsiasiavaltuutettu ja R-kioski. Kioskiketju sanoi pelkäävänsä, että kauppa- ketjut syövät siltä bisneksen alta.

KRISTILLISET AJATTELEVAT TUNNE-tusti, että sunnuntaisin saavat olla auki vain kirkot. Puolueen puheenjohtaja **Sari Essayah** ei kuitenkaan viitannut tähän näkemykseen kuin välillisesti. Hän totesi, että Halpahalli-, Carlson- ja Halonen-ketjut pitänevät jatkossakin liikkeensä sunnuntaisin

kiinni ”eettisen arvoperustansa” takia.

Muuten Essayah pysytteli maallisissa teemoissa ja totesi, että yhteinen lepopäivä rytmittää elämää mukavasti.

– Ranskan vallankumouksen jälkeenhän Euroopassa kokeiltiin tällaista kymmenpäiväistä viikkoa, jossa olisi ollut sitten kymmenen päivän rytmityksessä yksi lepopäivä, hän kertasi menneiden aikojen kokeiluja.

Kristilliset ja vasemmistoliitto löysivät vaihteeksi toisensa, kun ne yhdessä tuumin vastustivat sunnuntiaukioloa. Ne havaitsivat kaikenlaista huonoa: bussit työmalle eivät kulje, lapsille ei ole hoitopaikkaa, naiset joutuvat pyhinä töihin mutta miehet eivät, kauppa keskittyy. Sen verran **Hanna Sarkkinen** (vas.) antoi periksi, että parturit saavat hänen mielestään tehdä pyhäpäiviä.

Demareille riittää, että lain vaikutuksia seurataan. **Merja Mäkisalo-Ropponen** (sd.) tosin harmitteli, että 24/7-yhteiskunta vie perheiltä yhteisen ajan.

– Ymmärrän toisaalta hyvin, että muuttuvassa yhteiskunnassa tarvitaan joustoa.

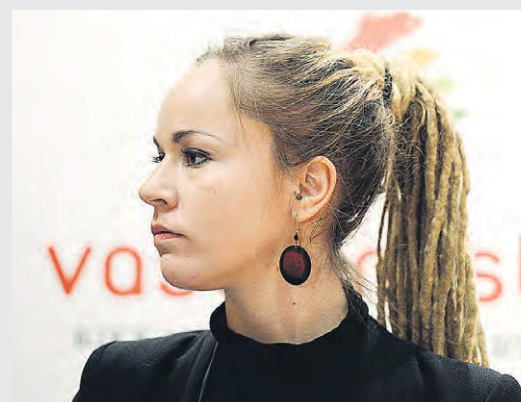
Jaana Pelkonen (kok.) muistutti, että perinteinen kauppa kilpailee digitaalisen kaupan kanssa. Suljetut ovet sopivat huonosti yhteen avoimen verkkokaupan kanssa.

– Kehitystä pyrkii parhaansa mukaan vauhdittamaan EU, joka tavoittelee digitaalisten sisämarkkinoiden synnyttämistä.

ILKKA LUUKKONEN - KUVAT: LEHTIKUVA

JAANA PELKONEN:
Verkkokauppa on auki sunnuntaisin.

HANNA SARKKINEN:
Kuluttajat eivät kaipaa kauppaan sunnuntaina.

HS-GALLUP

Menneisyyden puolue jyrää tässä ajassa

”**MENNEISYYDEN PUOLUE**”, OTSIKOI *Suomen Kuvalehti* juttunsa 15.8.2014. Europarlamentaarikko **Liisa Jaakonsaaren** mielestä SDP toimii yhteiskunnassa, jota ei enää ole. Jutussa puhutaan SDP:n vanhentuneesta tarinasta, jopa ”Karl Marxin koston”. Keväällä valitulle **Antti Rinteelle** povataan lähtöpasseja kesken kauden. Lukemat gallupissa ovat karut: 13,8 prosenttia.

Helsingin Sanomien gallup 18.12.2015. SDP on noussut suurimmaksi puolueeksi 21,1 prosentin kannatuksella. Onko yhteiskunta ottanut takapakkia vai SDP muuttunut joksikin ihan muuksi?

Antti Rinne tarjoaa HS:lle tutun selityksen: – Näyttää siltä, että ihmiset ovat nyt nähneet, että meillä on selkeä vaihtoehto hallituksen politiikalle.

Jos kadunnieheltä kysyy, mikä se dema-

reiden ihmelääke oikein on, puheet kääntyvät kuitenkin toisaalle.

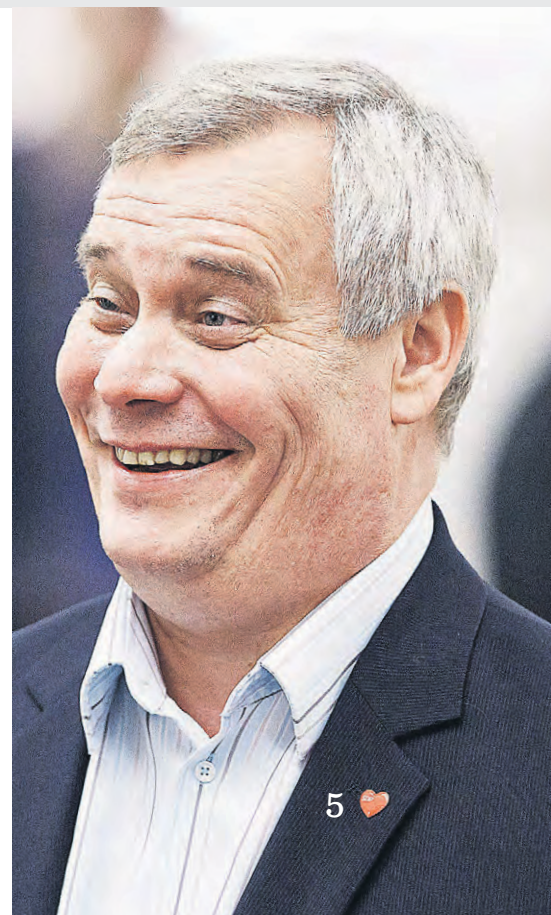
Tässä lista siitä, mikä ihmisiä harmittaa: omaa taloutta uhkaavat leikkaukset ja säästöt (SDP on näihin syytön!), turvapainehakijoiden vyöry (perussuomalaisten kyvyttömyys tehdä asialle mitään), elämme vaikeita aikoja (vallassa olevia on helppo syyttää), tehdyt päätökset (hallitus), tekemättä jätetyt päätökset (hallitus).

SDP on toki esitellyt vaihtoehtobudjettinsa. Mutta käsi sydämelle, kadunnies – muistatko siitä mitään?

Menneisyyden puoluekin voi menestyä tässä ajassa. Kunhan se ei ole hallituksessa.

SATU SCHAUMAN - KUVA: LEHTIKUVA/RONI REKOMAA

ANTTI RINNETÄ NAURATTAA.

HUIPPUKOKOUS

EU-rautaa rajoille

EU:N RAJATURVALLISUUS-virasto Frontexin pitäisi valvoa unionin ulkorajoja, mutta sillä ei ole edes omia veneitä eikä autoja, puhumattakaan riittävästä määrästä rajamiehiä.

Nyt tilanne muuttuu. EU-päämiehet sopivat joulukuun puolivälissä, että Frontex korvataan uusilla raja- ja rannikkojoukoilla. Tuleva rajalaitos saa omaa kalustoa, enemmän henkilökuntaa ja lisää valtaa. Nykyinen Frontexhan on käytännössä vain jäsenmaiden yhteistyöelin.

EU-johtajat sopivat, että yksittäinen jäsenmaa voidaan pakottaa ottamaan vastaan EU:n rajajoukot, jos se ei itse pysty valvomaan rajojaan. Linjaus tehtiin, koska Kreikka ei tänä vuonna ole onnistunut valvomaan omia rajojaan, jotka ovat samalla EU:n ulkorajat.

Suomi tukee esitystä. Laki saatetaan hyväksyä jo ensi heinäkuussa.

ILKKA LUUKKONEN

PAKOLAISET

Kevätsezonki odottaa

SÄIDEN KYLMENEMINEN VÄHENSİ LOPPUVUONNA SUOMEEN SAAPUVIEN turvapaikanhakijoiden määrää. Koko vuonna heitä tuli maahan yli 30 000. EU ja sen jäsenmaat tekevät koko ajan töitä, jotta laittomasti saapuneet kirjattaisiin rekistereihin ja ihmisvirrat saataisiin hallintaan.

– Jos laitonta maahanmuuttoa ei saada katkaistua, Dublin-sopimus on erittäin suurissa vaikeuksissa viimeistään ensi keväänä, kun maahanmuuton sesonkikausi on perinteisesti alkamassa, sanoi sisäministeri **Petteri Orpo** (kok.) alkukuusta.

Dublin-sopimus tarkoittaa, että turvapaikanhakijan hakemus käsitellään siinä EU-maassa, johon hän ensimmäiseksi saapuu. Käytännössä sopimusta on tämän vuoden aikana rikottu jatkuvasti.

Jos Dublinin sopimus lakkaa olemasta voimassa, vaaraan joutuu myös Schengen-sopimus, jonka ansiosta kansalaiset liikkuvat vapaasti EU-jäsenmaasta toiseen. Huonoja ennusmerkkejä on jo nähty. Ruotsi ja Saksa aloittivat satunnaiset rajatarkastukset, ja Itävalta rakensi Slovenian-vastaiselle rajalleen – siis Schengen-alueen sisään – verkkoaidan.

Suomen hallituskin varautuu ”poikkeuksellisiin kansallisiin toimiin”. Se tarkoittaa passintarkastusten palauttamista ainakin väliaikaisesti.

Hallitus myös muuttaa 15:ä lakia. Toisaalta tavoitteena on käännyttää perusteetta saapuneet mahdollisimman nopeasti, toisaalta saada mahdollisimman nopeasti sopeutumaan ne, jotka tänne jäävät.

RKP:n puheenjohtaja **Carl Haglund** moittii, että hallitus suhtautuu pakolaisiin vain ongelmana. Hänen mielestään pitää muistaa, että monet maahanmuuttajat haluavat tehdä työtä, josta Suomi hyötyy.

– Vaikuttaa siltä, että tietyt hallituspuolueet haluavat rauhoitella kotirintamaa puolipopulistisilla ehdotuksilla, koska kannatusluvut ovat laskeneet, Haglund sanoi **HBL**:ssa.

ILKKA LUUKKONEN - KUVA: LEHTIKUVA/AFP/ROBERT ATANASOVSKI

MAKEDONIAN POLIISI VALVOO RAJAA.

POLITIikka SUOMEKSI

”Uusiutuva energia”

1. PÄIVÄNPAISTEEN HOVIKELPOINEN NIMITYS. Aineen olomuoto, joka pitkällä aikavälillä yksin toimii Homo sapiens -lajin tarvitseman lämmön lähteenä. Sopiva konverterti muuttaa **UE**:n myös liike-energiaksi.

Määritelmän mukaan **UE** on ”energiaa, joka uusiutuu” (vrt. termodynamiikan 2. sääntö: ”energia ei uusiudu”).

UE on ikiliikkuja, joka toimii ikuisesti ilman ulkopuolisen energian syöttämistä systeemiin; ainoa ulkop. elementti, jota **UE** edellyttää, on pysyvä valtion tuki.

2. Poliittisen toimijan voimanlähde, joka edellyttää järjestelmän uudelleenkäynnistystä neljän vuoden välein. (Poliitikko vaalien jälkeisessä tilassa: ”Mun **UE** on aivan loppu.”)

Ks. myös *ylöspäin virtaava vesiputous, avoimen termodynaamisen järjestelmän epätasapaino, kreationismi, koivuhalko*

ILKKA LUUKKONEN - KUVA: SHUTTERSTOCK

VUOKRATYÖ

Opintorahaa

VUOKRATYÖTÄ TEKEVIEN määrä ei ole viime vuosina oleellisesti kasvanut, Tilastokeskus kertoo. Vuoden 2013 lopussa vuokratyötä teki noin 38 000 henkeä, mikä oli 1,7 prosenttia kaikista työllisistä. Vuonna 2007 heidän osuus oli 1,6 prosenttia työllisistä.

Tyypillinen vuokratyöläinen on alle 30-vuotias. Vuokratyöntekijöistä liki kolmannes on samaan aikaan myös opiskelija. Valtaosa vuokratyöstä keskittyy kaupunkiseuduille. Pääkaupunkiseudulla asuu 36 prosenttia kaikista vuokratyötä tekevästä.

HENRIikka PULLI

ASEDIREKTIIVI

Terroristit jänismetsällä

JÄNISJAHDISSA KÄYNEET TIETÄVÄT, että ensimmäisellä ei aina osu, vaikka metsästysohjeissa kehotetaan keskittymään juuri ensimmäisen laukukseen. Mitä nopeammin ehtii painaa liipaisinta uudelleen, sitä paremmat mahdollisuudet on saada saalista.

Kaksipiippuinen haulikko on nopea, mutta rekyyli eli potku heilauttaa piippua, joten jälkimmäinen laukaus saattaa lähteä lepikkoon. Puoliautomaattihaulikossa sen sijaan osa rekyylistä kuluu lataukseen, mikä vuoksi ase on vakaampi. Patruunoitakin voi ladata kerralla kolme, jopa neljä.

EU:n asedirektiivi kieltäisi terrorismin torjunnan nimissä ”sarjatuliaseita muistuttavat puoliautomaattiaseet”, mikä harmittaisi ainakin urheiluampujia. Eduskunta pelkää, että direktiivi ulottuisi met-

sätysaseisiinkin. Moni metsästäjä joutuisi pohtimaan, mihin he laittavat kielletyt puoliautomaattinsa. Samaa aprikoisivat poliisi ja lainsäätävä, jotka kiertäisivät pirtistä toiseen lunastamassa haulikoita.

Maltillisten metsästäjien asiaa ei edistä, että asedirektiivin äänekkäimpiin vastustajiin kuuluu **Jussi Halla-aho**, perussuomalainen meppi, joka on tuomittu kiihottamisesta kansanryhmää vastaan. Blogissaan hän onnistui kytkemään asedirektiivinkin muslimeihin.

– On selvää, että tällaiselle (omaisuuteen kajoamisen) logiikalle perustuva politiikka ei lisää sen enempää EU-lainsäädännön hyväksyttävyyttä kuin suvaitsevaisuutta islamilaisista maista tulevaa maahanmuuttoa kohtaan.

ILKKA LUUKKONEN - KUVA: SHUTTERSTOCK

Näin suuria epäkohtia ei ole ollut.

SANOJEN TAKANA

Budjettiviikkoa ei pitäisi rasittaa ”jonninjoutavilla”

EDUSKUNNAN VÄISTYVÄ PÄÄSIHTEERI **Seppo Tiitinen** ei malttanut olla ottamatta kantaa kautensa loppumetreillä politiikan sisältöön. Välikysymys valtiovarainministeri **Alexander Stubb**in (kok.) toiminnasta vaikutti eduskunnan vanhasta isännästä turhalta.

Helsingin Sanomille 5.12 hän kumasteli ainutlaatuisia tilannetta, jossa saman henkilön – tässä tapauksessa kansanedustaja **Paavo Arhinmäen** (vas.) – alulle panevat välikysymykset ovat samaan aikaan eduskunnan käsittelyssä. Tiitinen arvioi Arhinmäellä olevan nyt

”välikysymysbuumi”.

– Näin suuria epäkohtia ei ole ollut.

Tiitinen toivoi, että Stubbin välikysymys saataisiin alta pois mahdollisimman ripeästi, jottei budjettiviikkoa tarvitsisi rasittaa ”jonninjoutavilla”. Toisin kuitenkin kävi.

Joulukuun toisella viikolla käsiteltiin Arhinmäen alulle panema työllisyysvälikysymys. Budjettiviikon tiistaina talousarvion käsittely keskeytyi taas muutamaksi tunniksi. Silloin puhuttiin Stubbista.

SATU SCHAUMAN - KUVA: LEHTIKUVA/JUSSI NUKARI

TAKTIKOINTI

Keskittäminen kannatti

KESKITTÄMISETUJA SAA NYT MYÖS VAALIURILLA. VATT tutki kuntaliitosta harkitsevien kuntien vaalitulosia ja huomasi, että pienten liitoskuntien äänestäjät keskittivät ääniään muutamille oman kunnan ehdokkaalle. Näin paikallisia ehdokkaita oli mahdollista saada puoluelistojen sisällä suuremman liitoskumppanin ehdokkaiden edelle.

Tutkimuksen mukaan taktikointi onnistui ja se toi pienille liitoskunnille lisäedustajia valtuustoon. Äänten keskittäminen oli sitä voimakkaampaa, mitä vähäisemmäksi paikallinen edustus uhkasi vaalilaskelman mukaan jäädä ja mitä kauempana uuden liitoskunnan keskukselta vanhan kunnan asukkaat asuivat. VATT arvioi, että keskeinen syy äänten keskittämiseen oli turvata lähipalveluiden saavuus myös kuntaliitoksen jälkeen.

HENRIKKA PULLI - KUVA: SHUTTERSTOCK

VUOSINA 2004–2008 TEHTIIN 47 KUNTALIITOSTA.

TALOUS

Pakkasvaara

EDUSKUNNAN BUDJETTIVIIKKOLA kaikki tuntui painuvan pakkaselle. Sodankylässä mittari näytti -28 astetta, mutta julkistetut talousluvut olivat vähintään yhtä hyytäviä.

Tilastokeskuksen mukaan teollisuuden liikevaihto laski heinä-syyskuussa 5,3 prosenttia. Tavaroiden vienti laski vuoden kolmannella neljänneksellä viisi prosenttia ja tuonti seitsemän prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Hyhmässä ovat kuluttajatkin, sillä kaupan myynti laski lokakuussa 6,5 prosenttia.

HENRIKKA PULLI

VÄLIKYSYMYS

Synnittömän kivi lensi

– **SE TEISTÄ, JOKA EI OLE TEHNYT SYN-**tiä, heittäköön ensimmäisen kiven.

Näin juhlallisella Raamattu-sitaatilla avasi välikysymyskeskustelun kansanedustaja **Paavo Arhinmäki** (vas.). Kristillisten **Sari Essayah** totesikin, että jos hän sanoisi jotain tuollaista, häntä syytettäisiin uskonnon ja politiikan sekoittamisesta.

Arhinmäki sanoi arvostavansa valtiovarainministeri **Alexander Stubb**in (kok.) anteeksipyyntöä. Tämä ei Arhinmäen mielestä kuitenkaan ansaitse eduskunnan anteeksi-antoa, koska on antanut liikaa väärää tietoa.

Enää harva jaksoi yhtyä. **Päivi Räsänen** (kd.) ja **Kaj Turunen** (ps.) jopa pitivät välikysymystä uransa turhimpana.

Stubb taktiikka koko tapauksen käsitte-lyssä näyttää onnistuneen. Hän myönsi virheensä, mutta kun oppositio edelleen jatkoi arvosteluaan, hän ihmetteli, eikö mikään riitä.

Stubb myös huomautti, että kaikki julkisuudessa liikkuneet tiedot eivät ole oikeita. Hän viittasi muun muassa Helsingin Sanomien tekemään arvioon, jonka mukaan 90 prosenttia asiantuntijoista vastusti hallintarekisteriä ja 10 prosenttia kannatti.

– Kategorisointia voi pitää virheellisenä. Esimerkiksi Finanssivalvonnan arvioitiin suhtautuvan hallintarekistereiden sallimiseen kotimaassa kielteisesti. Tämä ei vastannut Finanssivalvonnan kantaa.

ILKKA LUUKKONEN

RAAMATULLISEKSI voisi luonnehtia myös Ben Zyskowitzin arviota vihreistä: ”Eri asia ovat muita paremmat ja hyveellisemmät ihmiset, nuo ulkokultaiset fariseukset, jotka eivät koskaan tee virheitä. – Kun he tietävät olevansa virheettömiä, he heittivät tässä Stubb tapauksessa ensimmäisen kiven ja haluavat heittää myös viimeisen kiven.”

TUTKIMUS

Suomalaisten vaakakuppi kallistuu oikealle

”**JOKA EI OLE NUORENA RADIKAALI, SILLÄ EI OLE SY-**däntä ja joka ei ole vanhana konservatiivi, sillä ei ole järkeä.” **Winston Churchillin** lausahdus tulee väistämättä mieleen, kun lukee oikeusministeriön joulukuun alussa julkaisemaa Demokratiaindikaattori-tutkimusta. Siinä selvitettiin muun muassa kuinka oikeistolaiseksi tai vasemmistolaiseksi äänestäjät itsensä tuntevat.

Tutkimuksen mukaan tämän vuoden eduskuntavaaleissa 18–24-vuotiaista 41 prosenttia sijoitti itsensä vasemmistoon ja 41 prosenttia oikeistoon, kun vastaavat osuudet yli 64-vuotiaiden joukossa ovat 18 ja 58 prosenttia. Poliittisessa keskustassa taas viihtyvät parhaiten 18–24- ja 25–34-vuotiaat.

Selvitys paljastaa, että nuorten joukossa on nyt jonkin verran enemmän itsensä vasemmiston sijoittavia kuin 12 vuotta sitten. Mutta kun ikää alkaa tulla neljäkymmentä ja risat, suomalaisten vaakakuppi kallistuu entistä enemmän oikeiston puolelle. Tämä tarkoittaa sitä, että kaiken kaikkiaan jonkin verran enemmän oikealle kallellaan olevia äänestäjiä on enemmän kuin vasemmalle suuntautuneita.

Neljännes äänestäjäkunnasta asemoi itsensä poliittisen kentän keskipaikoille. Oikeisto- tai vasemmistoak-

selin ääripäissä kokee olevansa vain marginaalinen osa äänestäjistä.

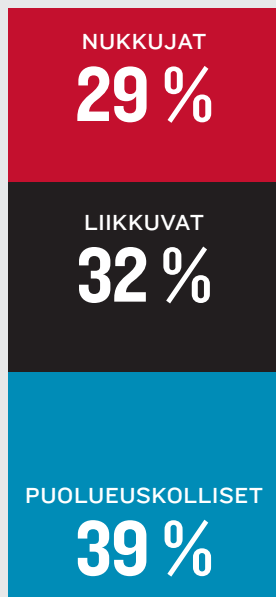
Vanhemmat ikäluokat löytävät myös helpommin itselleen oman puolueen. Tasan puolet suomalaisista sanoo pystyvänsä samaistumaan johonkin puolueeseen. Mitä vanhemmasta tai mitä koulutetummasta henkilöstä on kyse, sen vankemmin hän kokee olevansa lähellä jotain poliittista puoluetta.

Muutos on kuitenkin kulman takana. Tutkimuksen mukaan puolueen painottaminen suhteessa ehdokkaaseen on noussut hallitsevaksi suhtautumisesi nuorimpien äänestäjien joukossa kuluvalla vuosikymmenellä. Tämä näkyy muun muassa vihreitä äänestäneissä, joista 64 prosenttia äänesti ensi sijaisesti puoluetta, ei niinkään yksittäistä ehdokasta. Puolueittain tarkasteltuna äänestäjien ikärakenteen ääripäät löytyvätkin vihreistä ja demareista. Vihreiden äänestäjäkunnasta 18–34-vuotiaat muodostavat vajaa puolet, kun taas vanhuuseläkeläiset ovat SDP:n äänestäjäkunnan ydinjoukkoa. Muissa puolueissa ikähaarukka on selvästi tasaisempi.

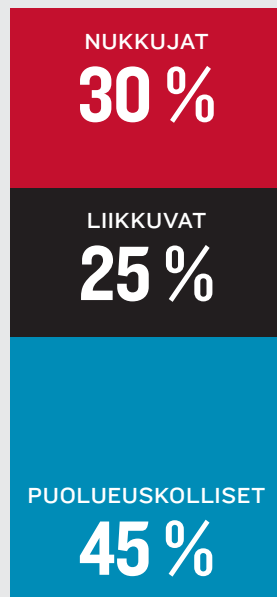
HENRIKKA PULLI - GRAFIKKA: TIMO MÄKINEN - LÄHDE: OIKEUSMINISTERIÖ

////////////////////
PUOLUEUSKOLLISTEN osuus viime vaaleissa kasvoi vuodesta 2011.

EDUSKUNTAVALIT 2011

EDUSKUNTAVALIT 2015

TYÖKIERTO
”Paavolan listaa” ei ole

ELÄKKEELLE JÄÄVÄ EDUSKUNNAN PÄÄSIHTEERI Seppo Tiitinen on huhujen mukaan säilyttänyt kassakaapissaan ”Tiitisen listaa” läpi vuosikymmenten. Listalle olisi koottu suomalaisia vakoojia.

Tiitisen seuraajalla ei ole edes kassakaappia, eikä mitään ”Paavolan listaa” ole olemassa. Näin vakuuttaa – hieman naurahten kysymykselle – tammikuussa työnsä aloittava pääsihteeri **Maija-Leena Paavola**.

– Ei pitäisi olla mitään luurankoja kaapissa. Olen avoimuuden kannattaja.

Lainsäädäntöjohtajan paikalta pääsihteeriksi siirtyvä Paavola on työskennellyt eduskunnassa vuodesta 1991 lähtien. Hän kehuu eduskuntaa hienoksi yhteisöksi ja kansanedustajia hyväksi työtovereiksi.

Julkisuudessa usein annetun kuvan ja yleisen käsityksen mukaan kansanedustajat välttelevät työtä ja istuvat

eduskunnassa vain oman etunsa vuoksi.

– Olen aivan eri mieltä. He ovat hyvin sitoutuneita, pyyteettömiä ja tekevät paljon töitä. Kaikki nämä puheet kansanedustajien pitkistä lomista ja vapaista, todellisuus on aivan muuta, Paavola ihmettelee.

Eduskunnan pääsihteeri johtaa eduskunnan kansliaa, jonka tehtävä on auttaa kansanedustajia lainsäädäntötyön yksityiskohdissa, kertoa milloin tehdään pykäläehdotukset, milloin lausumaehdotukset, milloin hylkäysehdotukset.

Paavola sanoo, että vaikka monet edustajat ovat tehneet työtä vuosikausia, he tarvitsevat edelleen virkamiesten apua.

– Ei heidän tarvitse tällaisia opiskella ja hallita. He voivat kysyä meiltä.

ILKKA LUUKKONEN - KUVA: LEHTIKUVA/RONI REKOMAA

LAKIMUUTOKSET

Neljä vinkkiä miten lapsiperhe selviää lakimuutoksista

VUONNA 2016 MONI LAKI MUUTTUU. Nykypäivä vinkkaa, miten perheiden arkea koskevista lakimuutoksista selviää.

1. Isyyden tunnustaminen helpottuu. Ensi vuodesta alkaen isyyden voi tunnustaa neuvolassa jo ennen lapsen syntymää. Hyödynnä mahdollisuus, sillä syntymän jälkeen superisäksikin itseään luulevan mieli voi muuttua.

2. Päivähoito-oikeus muuttuu. Jatkossa lapsella on oikeus vain osapäivähoitoon, jos toinen vanhempi on esimerkiksi vauvan kanssa kotona. Selviät kyllä, sillä kaksi tai kolme lasta menee siinä missä yksikin, jos lopettaa pingottamisen ja käyttää maalaisjärkeä. Tärkeintä on, että blokkat itsesi ulos vauvaperheiden keskustelupalstoilta.

3. Kauppojen aukioloajat vapautuvat. Jatkossa ne voivat olla auki kuten parhaaksi näkevät. Käytä tilaisuus hyväksi ja vältä ruuhkat. Kun toinen jää illalla nukkuttamaan tenavaa, toisella on oiva hetki livahtaa ruokaostoksille.

4. Vuorotteluvapaan ehdot muuttuvat. Tammikuusta alkaen vuorotteluvapaalle jääminen edellyttää 20 vuoden työuraa ja sen kesto lyhenee. Älä siis elä ”sit ku”-elämää vaan nauti vanhempainvapaista nyt. Seuraava mahdollisuus paussiin on vuosien päässä.

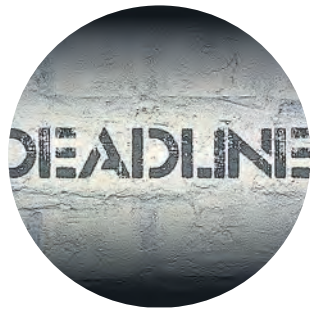
HENRIKKA PULLI - KUVA: SHUTTERSTOCK

////////////////////
ILO IRTI ISYYDESTÄ. VUONNA 2016 SE on mahdollista jo ennen syntymää.

KETJUREAKTIO

Mikä se on, joka ei ole syntynytkään, mutta kaatuu aina vaan?

KESKUSTAN JUHA SIPILÄ nosti sen esiin jo vaaliväitelyissä keväällä 2015. Kun puhe kääntyi leikkauksiin ja rakenneuudistuksiin, yhteiskuntasopimuspyötä oli paikka ratkoa kyseiset ongelmat. Kokoomuksen suunnalta heitetyt näkemykset konsensuksen tulostavasta herättivät muissa lähinnä närkästystä.

Sipilä yritti ensi kertaa yhteiskuntasopimusta jo hallitustunnusteluvaiheessa. Blogissaan 6.5 iltayhdeksän jälkeen pettynyt hallitustunnustelijajoutui kuitenkin toteamaan, että ”minulla ei ole edellytyksiä jättää sellaista sopimusehdotusta, joka täyttäisi yhteiskuntasopimukselle asettamani vaatimukset”.

SEURAAVAN KERRAN Yhteiskuntasopimusta yritettiin hallitusneuvotteluiden yhteydessä. Pääministerinkin oli myönnettävä, että sopimus alkoi osoittautua oletettua kinkkisemmäksi. Tarvittiin uudet deadlinet. Ja hallitusohjelmaan selvät ukaasit siitä, mitä tapahtuu, jos työmarkkinajärjestöt eivät ole valmiita sopimaan.

Hallitus sanoi toteuttavansa 1,5 miljardin euron lisäsopeutukset, ellei sopimusta synny. Takarajaksi annettiin elokuun 21. päivä. Sopimuksen kaatumisesta on harhaanjohtavaa puhua, sillä edes tavoitteesta ei päästy sopuun.

SAK ei ollut valmis hyväksymään viiden prosentin kilpailukykyloikkaa.

PÄÄMINISTERI JUHA SIPILÄ korosti olevansa ”äärimmäisen pettynyt”. Samaan aikaan ryhdyttiin puhumaan, ettei 1,5 miljardin euron lisäsopeutuksia ehkä sittenkään tulisi. Sipilä ilmoitti hallituksen etsivän omia keinojaan kilpailukyvyntä parantamiseksi.

Syyskuun alussa julkistetusta kilpailukykypaketista nousi äläkkä. Suunnitellut leikkaukset sairaus- ja muihin lomiin, sunnuntai- ja ylitöihin pöyryttivät ay-liikkeen ja palkansaajat. Ja kaiken kukkuraksi hallitus sanoi toteuttavansa ne pakottavalla lainsäädännöllä. Työmarkkinajärjestöiltä meni siis valta vaikuttaa niihin.

Ryhdyttiin puhumaan pakolaisista.

PALKANSAAJIEN PROTESTI tuotti tulosta ja hallitus perui osan suunnitelluista leikkauksista. Mutta pakkolait mitkä pakkolait. Pääministeri Juha Sipilän viesti työmarkkinajärjestöille oli selvä: keksikää sitten itse paremmat keinot.

Joulukuun 2. päivänä kuultiin taas tuttu viesti: yhteiskuntasopimus oli kaatunut. Työmarkkinajärjestöt AKT ja EK syyttelivät asiasta toisiaan.

Median eteen astui pettynyt pääministeri, joka näytti siltä, että usko sopimukseen oli lopullisesti mennyt. Mutta tuleeko se sieltä vielä sittenkin – kaatuakseen jälleen kerran? Elämä on yllätyksiä täynnä.

SATU SCHAUMAN -

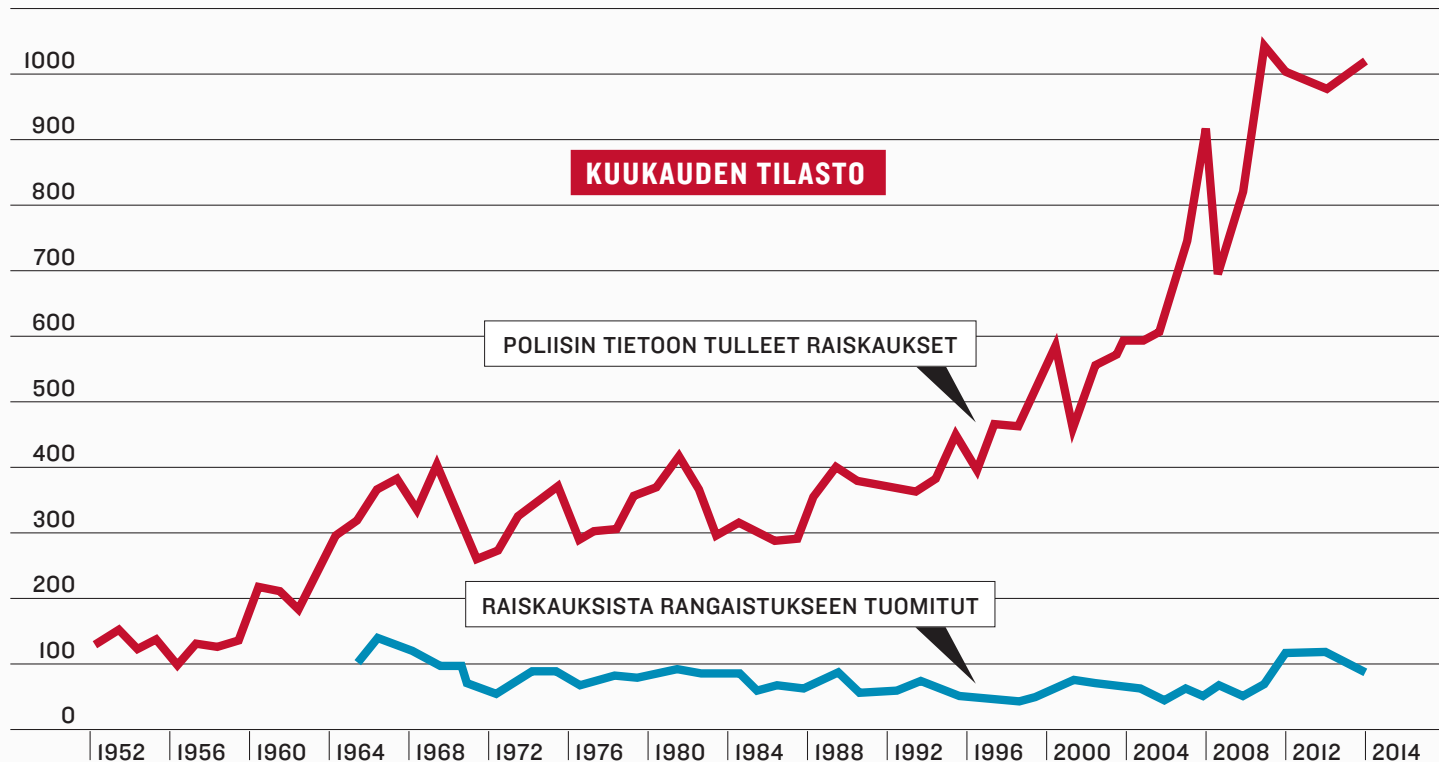
KUVAT: SHUTTERSTOCK

KUUKAUDEN KUVA

POLIISI TURVAUTUI FN 303 PAINEILMA-ASEISIIN itsenäisyyspäivänä Helsingissä, kun anarkistit yrittivät häiritä kansallismielistä 612-kulkuetta. Mielenosoittajat heittivät poliisia muun muassa kivillä.

HENRIKKA PULLI - KUVA: LEHTIKUVA/AKU HÄYRYNEN

Harva raiskaaja saa tuomion

SOTIEN JÄLKEEN TILASTOIHIN päätyi etupäässä sellaisia raiskaustapauksia, joissa tuntematon mies hyökkää metsässä naisen kimppuun. 1960-luvulla yleistyivät autolla liikkuvat poikaporukat. Pojat tekivät vähän aikaa tuttavuutta yksinäisen tytön kanssa ja sitten raiskasivat tämän.

Auto toi raiskaustoimintaan tehokkuutta, mikä näkyy tilastoista. 1950-puolivälissä poliisin tietoon tuli sata raiskausta vuodessa, kymmenen vuotta myöhemmin jo neljäsataa.

Vähimmillään (vuonna 1999) vain joka kymmenes poliisin tietoon tulleista raiskauksista johti edes syytteeseen. Nykyisin tuomio annetaan joka kymmenennestä tapauksesta.

Syitä tuomioiden vähäisyyteen on ollut paljon: poliisi ei aina ehdi tutkia, syyttäjät epäilee että näyttö ei riitä ja jättää tapauksen ajamisen kesken, uhri peruuttaa syytepyyntönsä. Halu tapauksen hautaamiseen on usein johtunut siitä, että uhri tuntee tekijän.

Viimeksi mainittu kohta ei enää vähennä tuomiota, koska vuodesta 1999

raiskaus on ollut virallisen syytteen alainen rikos. Asianomistaja eli uhri ei siis voi vetää syytettä pois, vaikka haluaisi.

RAISKATUN ON AINA OLLUT VAIKEA puhua asiasta. Uhrin asemaa ei paranna se, että poliisi epäilee, onko tarinotta. Ehkä nainen vain väittää tulleen raiskatuksi, jotta voisi selittää aviotoman lapsen. Ehkä hän on ”antanut ymmärtää”, vihjannut suostumustaan, ja on siten osasyllinen raiskaustapah-

Poliisille tehtiin viime vuonna 1 429 ilmoitusta lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä. Se on vähemmän kuin kahtena edellisenä vuonna, mutta enemmän kuin vuosikymmenen alussa.

tumaan. Tällaisiin asenteisiin uhrit törmäsivät takavuosisikymmeninä usein.

– Seksuaalista väkivaltaa on ryhdytty paremmin tunnistamaan ja tiedostamaan maailmalla vasta 1960-luvulta lähtien ja Suomessa 1990-luvulta lähtien, sanoo kriminologian dosentti **Heini Kainulainen**.

Pelkkiä lukuja katsomalla näyttää siltä, että raiskaukset olisivat lisääntyneet 60 vuodessa. Se on todennäköisesti näköharha, joka johtuu siitä, että aiemmin naiset vaikenivat. Kainulainen uskoo, että nykyisin yhä useampi tapaus ilmoitetaan poliisille.

Silti poliisin tilastoihin päätyy vain murto-osa tapauksista. Arviot vaihtelevat, mutta raiskauksista jää ilmoittamatta joko 75 prosenttia (Poliisibarometri) tai jopa 95 prosenttia (Kansallinen rikosuuhritutkimus).

Oikeuspoliittisen tutkimuslaitoksen mukaan raiskausepäilyistä kuusi prosenttia on ulkomaalaisia. Ilmoittamatta jääneissä tapauksissa ulkomaalaisten osuutta ei tiedetä.

ILKKA LUUKKONEN - GRAFIIKKA: TIMO MÄKINEN

Rahaa kuin roskaa

Maailmantaloudessa on ollut ennätyksellisen pitkä nousukausi. Nyt ilmassa on käänteen merkkejä.

SAMI METELINEN

GRAFIikka: TIMO MÄKINEN

THIS TIME IS DIFFERENT? (SUOMEKSI: TÄLLÄ KERTAA ON TOISIN?) kysyi kiistellyksi ja kiitellyksi klassikoksi muodostunut vuoden 2008 finanssikriisiä käsitellyt Harvardin professoreiden **Kenneth Rogoffin** ja **Carmen Reinhartin** kirja. Teoksen arvoa supistivat aikoinaan erään tutkijan havainnot virheistä professoreiden käyttämissä tilastomenetelmissä.

Keskustelu virheistä ja julkisen velan kasvua supistavasta rajapyykistä lakaisivat alleen kirjan laajan historiallisen analyysin keskeisimmän havainnon: 800 vuoden finanssimarkkinoiden historia on osoittanut, että finanssikriisit noudattavat aina samoja kaavoja oli puhkeava kupla sitten liiallisen yksityisen tai julkisen lainanoton seurausta.

Tällä kertaa ei ole toisin. Tällä kertaa voisi jopa sanoa, että ”kaikki tiesivät”. Ennätyksellisen löysän rahapolitiikan vaaroista on varoiteltu sekä Yhdysvalloissa että Euroopassa jo usean vuoden ajan. Osakemarkkinakuplasta on kirjoitettu suurissa talousalan lehdissä jo vuosia. Analytytikot ovat tänä vuonna varoitelleet kuplan puhkeavan pian. Syksyllä siitä nähtiin jo merkkejä heijastumina Kiinan ongelmista. Silti jälleen kerran asioiden on väitetty olevan toisin kuin aiemmin – aivan niin kuin joka suhdannesyklissä.

NYKYPÄIVÄ KIRJOITTI KAKSI JA PUOLI VUOTTA SIT-ten Puhkeako osakekupla? -otsikoidussa jutussa siitä, miten ennätyksellisen halpa rahapolitiikka on näkynyt varallisuusarvojen kuten pörssiosakkeiden huimana kasvuna, vaikka reaalityous ei ollut Yhdysvalloissa edes palannut vielä normaaliin.

Nyt normaaliin on palattu. Yhdysvaltain keskuspankin Fedin pääjohtaja **Janet Yellen** julisti joulukuun korkokokouksen yhteydessä, että toipuminen on saavutettu. Samalla Yhdysvallat nosti ensi kertaa ohjauksorkoa yhdeksään vuoteen.

Toipumisen tie on ollut kohtuuttoman pitkä. Samaan aikaan maailmantaloudessa on ollut poikkeuksellisen pitkä nousukausi. Investointipankki Lehman Brothersin konkurssista seurannut maailmanlaajuinen lama päättyi jo kesäkuussa 2009. Maailmantalouden nousua vauhdittivat ensin kehittyvät taloudet, mutta myös Yhdysvalloissa kasvuluvut ovat olleet yli kahden prosentin luokkaa jo useamman vuoden ajan.

Kevyen rahapolitiikan jatkamista Yhdysvalloissa perusteltiin sillä, että työllisyystavoitetta ei ollut vielä saavutettu.

Työttömyys on nyt painunut viiteen prosenttiin, jota voidaan pitää tasapainotasona.

YHDYSVALLAT ON SAMAN AIKAAN LÄNTISEN MAAILMAN esimerkki finanssimarkkinoiden onnistumisesta ja epäonnistumisesta.

Yhdysvallat vastasi finanssikriisiin välittömästi – vielä **George W. Bushin** ollessa presidenttinä. Vastaus kriisiin oli pankkituki ja elvytys – niin liittovaltion taloudessa kuin rahapolitiikassakin. Rahapoliittisen elvytyksen neljän kierroksen aikana Yhdysvaltain keskuspankin tase yli nelinkertaistui alle biljoonasta dollarista noin 4,5 biljoonaan dollariin. Samaan aikaan liikkeellä olevan rahan määrä (M2) kasvoi kahdeksasta biljoonasta dollarista 12 biljoonaan dollariin.

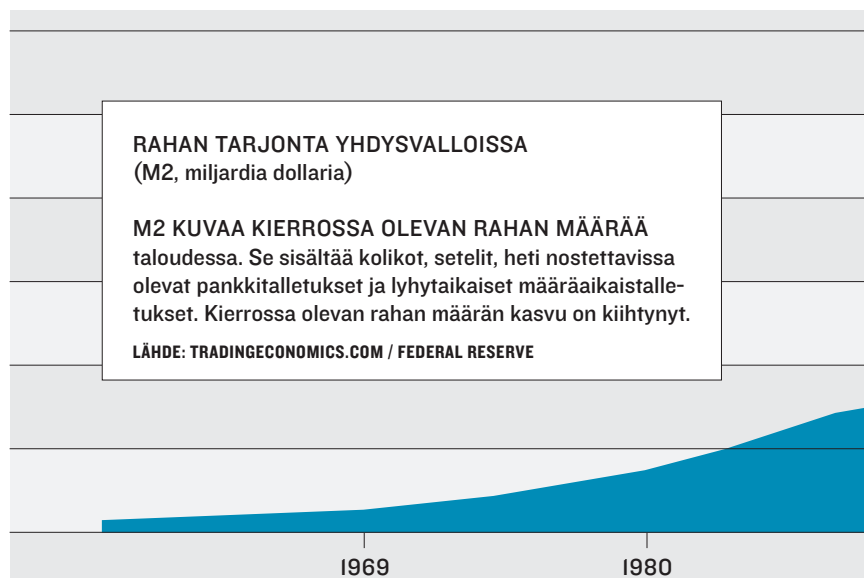
Pitkällä aikavälillä kuva on vielä selvempi. Kierrossa olevan rahan määrä Yhdysvalloissa ylitti neljän biljoonan dollarin rajapyykin vuonna 1998. Siitä lähtien kierrossa olevan rahan määrä on kolminkertaistunut. It-kuplan puhkeamisesta ja 9/11-terroristi-iskuista alkaneeseen taantumaa vastattiin pitkään jatkuneella kevyellä rahapolitiikalla, joka tunnetaan nykyään Fedin entisen pääjohtajan **Alan Greenspanin** mukaan Greenspanin putina.

Se on yksi tekijä finanssialaa koskevan sääntelyn keventämisen ja valtion asuntolainaohjelmien ohella, joka johti vuo-

RAHAN TARJONTA YHDYSVALLOISSA
(M2, miljardia dollaria)

M2 KUVAA KIERROSSA OLEVAN RAHAN MÄÄRÄÄ taloudessa. Se sisältää kolikot, setelit, heti nostettavissa olevat pankkitalletukset ja lyhytaikaiset määräaikaistalletukset. Kierrossa olevan rahan määrän kasvu on kiihtynyt.

LÄHDE: TRADINGECONOMICS.COM / FEDERAL RESERVE

3 X TALOUSLUKU

1,2%

VALTIOVARAINMINISTERIÖ ENNUS-
taa, että Suomen bruttokansantuote
kasvaa ensi vuonna 1,2 prosenttia.

9,4%

TYÖTTÖMYYSASTE SUOMESSA ON
VM:n ennusteen mukaan ensi vuonna 9,4
prosenttia.

64,9%

JULKISYHTEISÖJEN VELKA SUHTEES-
sa bkt:en ennustetaan olevan ensi vuonna
64,9 prosenttia.

den 2008 finanssikriisiin. Ratkaisu taantumien korjaamiseen on ollut aiempaa kevyempi rahapolitiikka. Kupla on korjattu uudella entistä isommalla kuplalla.

Onko tällä kertaa toisin? Finanssimarkkinoilla väitetään, että tällä kertaa kuplaan on varauduttu. Siitä on puhuttu ja siitä on tiedetty. Sääntelyn väitetään olevan tiukempaa.

Iso osa varallisuudesta on tosin jälleen kerran sääntelyn ulottumattomissa. Siinä missä vuonna 2008 arvopaperikaupasta 16 prosenttia käytiin pörssin ulkopuolella, vuonna 2014 luku oli jo 40 prosenttia. Arvopaperikauppa on siirtynyt suurilta osin näkymättömiin – osin juuri tiukan sääntelyn seurauksena.

SILTI KUPLAN VÄITETÄÄN OLEVAN HALLINNASSA, koska yksityinen velkaantuminen on vähentynyt ja Yhdysvalloissa julkinen velkaantuminenkin on saatu hallintaan. Nyt kuplasta on tarkoitus päästää ilmaa vähitellen ulos. Siihen liittyy Yhdysvaltain keskuspankin pitkään harkittu ja suunniteltu koronnosto ja rahapolitiikan vakauttaminen.

Kuplatalous saattaa tosin olla myös kehittyneempi kuin aiemmin. Talousjärjestelmät ovat toisiinsa tiiviisti integroituneita, mutta talouden syklit ovat eriytyneet. Siinä, missä Yhdysvallat julistaa toipuneensa, Eurooppa on vasta aloittanut rahapolitiikassa elvyttävän otteen määrällisen elvytyksen oh-

jelmallaan (keskuspankin kahden vuoden taseen pienenemisen jälkeen). Euroopassa valittiin kiristävän talouspolitiikan linja eurokriisin puhjettua. Nyt se on höllentymässä.

Voi käydä niin, että läntisen maailman kuplaa ruokitaan seuraavaksi vielä useamman vuoden ajan eurooppalaisella kevyellä rahapolitiikalla. Näin Euroopan kasvava kysyntä pitäisi yllä myös Yhdysvaltojen taloutta vastavuoroisesti, vaikka kehittyvien maiden ongelmat jatkuisivat.

VAIKKA LÄHIVUOSIEN AIKANA EMME KOHTAISII-kaan vuoden 2008 kaltaista tai suurempaa finanssikriisiä, olisi historiatonta olla odottamatta maailmantalouden taantumaa lähivuosina.

Kuuden ja puolen vuoden nousukauden sykli on jo poikkeuksellisen pitkä. Korkean tuoton korkomarkkinoiden hermostuneisuus amerikkalaisen sijoitusrahaston Third Avenue Focused Credit Fundin kaaduttua ja osakemarkkinoiden heilunnan eli volatiliiteetin kasvu ennakoivat käännettä alaspäin. Kaikissa talousennusteissa kirjoitetaan maailmantalouden alasuuntaisista riskeistä.

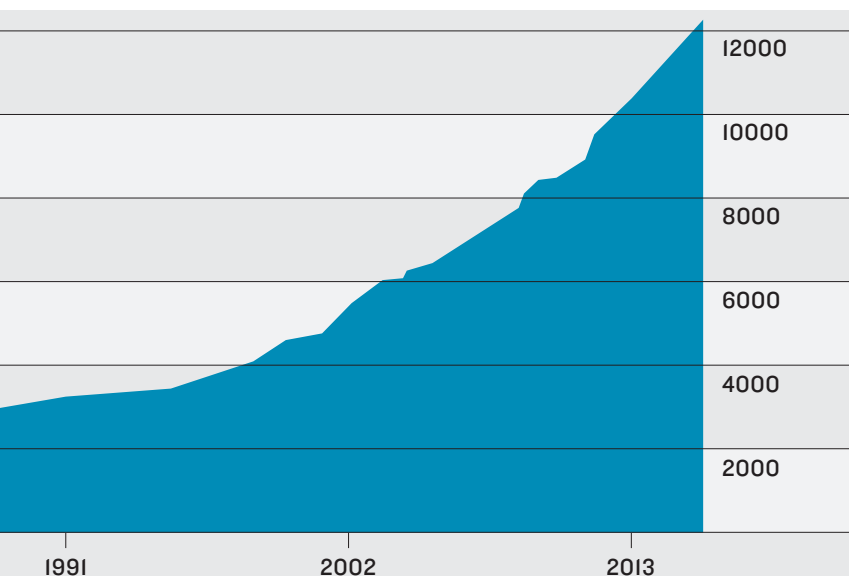
Merkit ovat ilmassa. Suuri investointipankki JP Morgan arvioi vastikään maailmantalouden taantumana todennäköisyydeksi seuraavan kolmen vuoden aikana peräti 76 prosenttia.

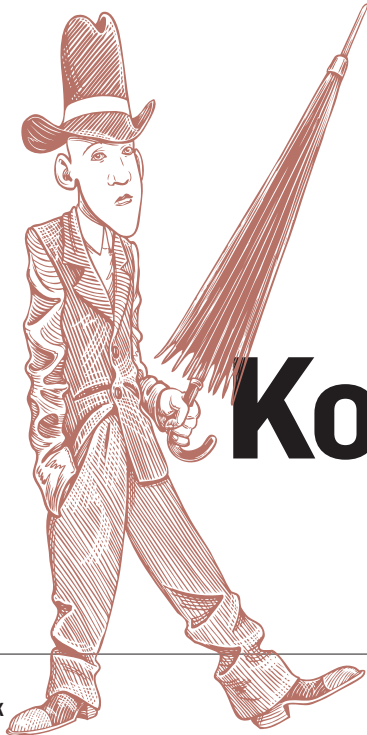
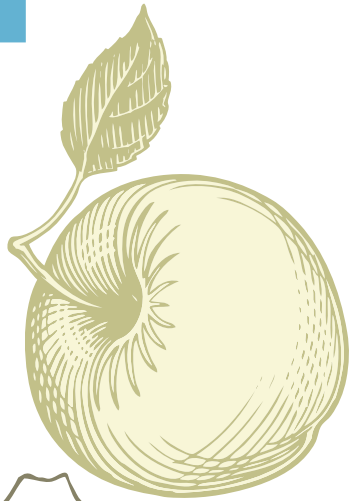
Entä onko Suomessa varauduttu nurkan takana lymyvään taantumaa? Ei. **Juha Sipilän** (kesk.) hallituksen suunnitelma julkisen talouden tasapainottamisesta perustuu ilmassa leijuvalle odotukselle, että maailmantalouden kehitys jatkuu suotuisana läpi vaalikauden.

Suomi ei ole vielääkään kyennyt räppimään itseään ylös kotikutoisesta rakenteellisesta taantumastaan. Heikko suhdannesykli suorituskyvyttömään suomalaiseen talouteen tarkoittaisi työttömyyden selvää kasvua, alijäämien repeämistä kauas tavoitetasoista ja ripeää julkisen sektorin lisävelkaantumista.

Kun ikäsidonnaiset menot alkavat kasvaa 2020-luvulla, suomalaisen hyvinvointivaltion taru on ohi. Sille on tuskin enää mitään tehtävissä. Jatkuva sopeuttaminen tarkoittaa jatkuvaa näivettymistä, jatkuva elvyttäminen tarkoittaa jatkuvaa sopeutustarpeen ja rakenteellisten uudistusten lykäämistä.

Avaimet ovat edelleen hallituksen käsissä. Ainoa reitti toipumiseen on työllisyysasteen nostaminen maksimaalisen joustavien työmarkkinoiden ja matalapalkkatyön mahdollistamisen kautta. Ennen pitkää sopeutuminen tapahtuu tavalla tai toisella. Vielä saattaa olla pieni aikarako välttää massatyöttömyys ja yhteiskunnallinen kaaos.

Kokoomuspiirit halli

Hyvä hallitus, mutta tehoa toimeenpanoon,

ILKKA LUUKKONEN
KUVAT: SHUTTERSTOCK

NYKYPÄIVÄ KYSYI KOKOOMUSPIIRIEN PUHEENJOHTAJILTA, MINKÄ ARVOSANAN NÄMÄ ANTAISIVAT HALLITUKSEN TYÖSKENTELYLLE. KAIKKIEN KOLMENTOISTA VASTAUKSEN KESKIARVO ON 8,2.

Nykypäivä kysyi myös, mitä piireissä ajatellaan ajatellaan ajatellaan ajatellaan ajatellaan maahanmuuttotilanteesta. Sisäministeri **Petteri Orpon** (kok.) työtä kehuaan.

1 MINKÄ ARVOSANAN ANTAISIT MAAN HALLITUKSEN TYÖSKENTELYLLE asteikolla 4–10? Miksi?

2 MITÄ PIIRISSÄNNE AJATELLAAN SUOMEN MAAHANMUUTTOTILANTEESTA?

Lappi, Heikki Autto

1 ARVOSANA 8. HALLITUSPOHJA ON KÄYTÄNNÖSSÄ paras mahdollinen, ministerit taitaviksi tunnettuja ja hallituksen ohjelmakin on hyvä. Enää tarvitaan jäykkää otetta ja ohjelman mukaisia tekoja, niin suoritus on kiitettävä.

2 LAPPI ON RUOTSIN NAAPURISSA OLLUT KOKO ajan turvapaikanhakijakriisin etulinjassa. Petteri Orpon määrätietoiset toimet tehostetun rajavalvonnan aloittamiseksi ja järjestelykeskuksen perustamiseksi Tornioon hillitsivät nopeasti laittoman maahantulon, joka hetkellisesti oli jo ehtinyt karata viranomaisten hallinnasta. Tilanne Lapissa on rauhallinen sen suhteen, miten Suomen hallitus yhdessä EU-maiden kanssa löytää ratkaisun kriisiin ja palauttaa pakolaisten määrän takaisin kestäväälle tasolle.

Kainuu, Eero Suutari

1 ARVOSANA 8,5. HALLITUKSEN OHJELMAN ON OIKEA ja se palauttaa läpi mennessään suomalaisen työn ja yrittäjyyden kannattavaksi luoden samalla yleistä luottamusta ja toivoa. Pientä laskua muutoin kiitettävään arvosaan aiheuttaa viimeaikainen lipsuminen hallitusohjelman toteuttamisessa.

2 KAINUUN KOKOOMUS PITI ERILLISEN MAAHANMUUTTOILLAN jossa linjasimme, että olemme Kainuussa tyytyväisiä hallituksen, erityisesti Orpon toimintaan maahanmuuttoasiassa. Kainuussa halutaan omalta osaltaan olla mukana maailman hädässä, mutta olemme huolissamme kotouttamisen onnistumisesta, jos maahanmuutto jatkuu nykyisen suuruisena. Uskomme myös kansainvauelluksen laantuvan lähitulevaisuudessa.

Satakunta, Emilia Syväsalmi

1 ARVOSANA 8. YHTEISTYÖ TOIMII HYVIN, SIITÄ huolimatta että julkisuudessa hallituksen toiminta on välillä näyttänyt sekavalta. Tärkeintä on asioiden eteenpäin vieminen ja toivon, että hallitus jatkaa tätä tiukasti ja selkein suunnitelmin. Olemme saaneet aattemme mukaisia tavoitteitamme eteenpäin. Koulutuksesta säästämisen on valitettavaa.

2 SUOMI ON REAGINUT HYVIN VAIHTELEVIIN TILANTEISIIN, Orpo on toiminut kiitettävästi. Pakolaisia, joilla on todellinen hätä, halutaan auttaa, mutta asiat eivät ole mustavalkoisia. Ne, jotka voivat elää turvassa myös kotimaassaan, tulee palauttaa. Suomeen jäävät pakolaiset olisi saatava mukaan työelämään. Kotouttaminen on haaste, johon meidän on vastattava nopeasti ja ammattitaidolla.

Varsinais-Suomi, Heikki Arikka

1 ARVOSANA 9.

2 MAAHANMUUTTOTILANNE HUOLESTUTTAA, mutta kaikesta huolimatta tunto on sellainen, että tilanne on hallinnassa. Orpo on tehnyt erinomaista työtä. Uskomme, että tilanne on viranomaisten hallinnassa eikä syytä ylireagointiin ole. Seuraavat kysymykset tulevat koskemaan luvan saaneiden kotouttamista ja sitä, mihin kuntiin ja kuinka paljon on ihmisiä tulossa. Tämä on asia missä ei pidä liikaa hötkyillä tai tunteilla vaan hoitaa se asiallisen tehokkaasti. Kyse on kuitenkin ihmisistä.

Kaakkois-Suomi, Heikki Järvenpää

**1 ARVOSANA 8,5. EI SILLE TÄYSIÄ PISTEITÄ VOI AN-
taa**, sen verran vatulointia on ollut.

2 MEILLÄ ON PITEMPÄÄN JO OLLUT SUURI VASTAANOTTOKESKUS, nykyisin Konnunsuon entisessä vankilassa, ihmiset ovat tottuneet tilanteeseen. Mutta toki hämmästyttä herättävät suuret määrät ja levoton meno ja meininki keskuksissa ja niiden liepeillä. Tehdyt linjaukset otetaan positiivisina.

Pirkanmaa, Leena Kostainen

1 ARVOSANA 9. HALLITUKSELLA ON AITO JA MÄÄRÄTIEtoinen pyrkimys saada Suomi raiteilleen. Suomalaisen sananlaskun sanoin: ”Yrittänyttä ei laiteta”.

2 TILANNE ON ÄÄRIMMÄISEN VAIKEA, MUTTA HALLINNASSA. Orpon maltillinen esiintyminen on herättänyt luottamusta kansalaisissa.

tuksesta: Kasin työtä

linjaavat kokoomuspiirien puheenjohtajat.

Keski-Suomi, Pauli Partanen

1 ARVOSANA 7,5. ALUEHALLINTOLINJAUKSEN KYT- keminen sote-sopuun oli virhe. Tapa, jolla pääministeri **Juha Sipilä** (kesk.) runnoi neuvottelujen sovun, ei edistä hallituksen sisäistä työskentelyilmapiiriä.

2 KESKI-SUOMEEN ON SUUNTAUTUNUT ENEMMÄN turvapaikanhakijoita kuin kantokyky kestää. On totta, että turvapaikanhakijatulva jakaa mielipiteitä myös kokoomuslaisten keskuudessa. Sisäministeri Orpo on hoitanut vaikeaa asiaa linjakkaasti ja maltillisesti.

Pohjanmaa, Jussi Taittonen

1 ARVOSANA 8. TEHDÄÄN HYVINKIN KOKOOMUK- sen näköistä politiikkaa. Kokoomus on saanut hyvin omia ajatuksiaan esille. Miinuksena poukkoilu, tehdään päätös, joka myöhemmin perutaan.

2 TÄÄLLÄ OLLAAN PUOLESTA JA VASTAAN. KOVA- ääninen, asiaan kriittisesti suhtautuva vähemmistö täyttää täälläkin sosiaalisen median. Tuntuu, että iäkkäämmät suhtautuvat asiallisen neutraalisti. Yhtään ylilyöntiä turvapaikanhakijoiden taholta ei saa enää tapahtua.

Pohjois-Pohjanmaa, Tomi Kaismo

1 ARVOSANA 8,5. HALLITUS ON TARTTUNUT ROH- keasti välttämättömiin toimiin talouden tervehdyttämisen kannalta sekä ottanut vahvan linjan sen suhteen, että Suomen kilpailukykyä tulee saada parannettua. Pieni miinus siitä, että liian monta kaavailtua päätöstä on pyörretty tai siirretty eteenpäin.

2 MAAHANMUUTTAJAT OVAT YKSILÖITÄ JA JOKAI- sella on syynsä hakea turvapaikkaa. Suomalaisen oikeusvaltion on tarjottava periaatteidensa mukaan mahdollisuus turvaan, sopeutumiseen ja yhteiskunnan toimintaan osallistumiseen. Samalla on huolehdittava siitä, että myös maahanmuuttajat kunnioittavat oikeusvaltion sääntöjä. Maahanmuutto voi olla yhteiskunnallisesti hyödyllinenkin ilmiö.

Uusimaa, Kari Tolvanen

1 ARVOSANA 8. HALLITUS ON JO TEHNYT JA ON myös valmistelemassa suuria päätöksiä hyvinvointiyhteiskuntamme pelastamiseksi. Kiitettävän arvostuksen voi antaa vasta, kun kaikki päätökset on toimeenpantu.

2 KAKSIJAKOISTA AJATTELUA. OSALLE TURVAPAI- kanhakijoiden valtava vyöry on perustellusti pelottavaa. Osa pitää sitä mahdollisuutena.

Helsinki, Pekka Majuri

1 ARVOSANA 8,5. HALLI- tus on toiminut tavalla, johon Suomessa ei ole totuttu. Isot, kipeät päätökset on haluttu tuoda pöytään nopeasti ja etupainotteisesti. Hallituksen toiminta ei kaikilta osin ole saanut hyviä tyyliä, mutta valittu tie on oikea ja sillä on jatkettava päättäväisesti.

2 PIIRISSÄ EI OLE KÄYTY ERITYISTÄ KESKUSTELUA maahanmuuton nykytilanteesta, mutta henkilökohtaisesti tuen hallituksen tiukennettua linjaa. Pelkästään tänä vuonna maahan saapuneista useampi tuhat hakeutuu jatkossa Helsinkiin. Kotouttamisen avainkysymyksiä ovat taroituksenmukainen asuttaminen ja työelämän edellytyksien luominen.

Häme, Juha Rostedt

1 ARVOSANA 8. HALLITUS ON PÄÄSSYT TYÖSKENTE- lyssään kohtuullisen hyvin alkuun kompuroinnista huolimatta ja toteuttaa lähes täysin vaaliohjelmaamme.

2 MAAHANMUUTTOTILANNE TURVAPAIKANHAKI- joiden osalta on ollut hallitsematonta. Onneksi Petteri Orpo ja viranhaltijakunta on pystynyt luomaan malleja, joilla tulijatulvaa voidaan rajata ja jatkossa todella turvaa hakevat seuloituvat suuresta tulijatulvasta. Turvapaikan tarvisijoille tulee apu antaa, mutta keinottelijat pitää kitkeä tulijoista.

Savo-Karjala, Aulikki Sihvonon

1 ARVOSANA 7,5. HALLITUSTYÖSKENTELY ALKOI erittäin lupaavasti. Ratkaisuja tehtiin heti alkuun reippaasti ja edettiin sovittuun hallitusohjelman mukaisesti. Arvosana olisi parempi, jos sote-ratkaisu ei olisi ajautunut hallituskriisiin. Aluehallinnon ja itsehallintoalueiden ratkaisua olisi pitänyt valmistella paremmin. Hallitustyöskentely vaikuttaa kuitenkin toimivalta.

2 AJATUKSIA ON PUOLESTA JA VASTAAN. TUNTEET ovat reilusti pelissä. Pohjois-Karjalassa pakolaiset ja vastaanottokeskukset ovat tuoneet työpaikkoja ja vilkastuttaneet elinkeinoelämää, mutta myös haasteita löytyy. Hallituksen linjat ovat tervetulleita, kun turvapaikka- ja palautusprosesseja on tehostettu sekä parannettu rajavalvontaa. Hallitsematon turvapaikanhakijoiden määrä on saatava loppumaan, sillä resurssit ei ole loputtomiin.

VÄÄKSYN LÄÄKÄRIKESKUS TOIMII ENTISESSÄ autotallissa. Viereisessä omakotitalossa asuu yrityksen toimitusjohtaja, sairaanhoitaja Tiina Wangel ja yrityksessä myös työskentelevä aviomies, vastaava lääkäri Michael Wangel.

Liian hyvä ol

Nyt puhutaan sosiaali- ja terveystalouden uudistukseen liittyvästä asiakkaan valin

lakseen totta

nanvapaudesta. Keneltä se on pois? | SATU SCHAUMAN | KUVAT: TUUKKA YLÖNEN

SE EI NÄYTÄ IHAN TAVALLISELTA Keltaiselta omakotitalolta. Löytyyköhän Suomesta toista lääkärikeskusta, joka on löytänyt tilansa entisestä autotallista?

Lahden lähellä Asikkalassa toimii Vääksyn Lääkärikeskus. **Tiina Wangel** on sen toimitusjohtaja, vaikkei mielellään käytä kyseistä sanaa.

– Tykkään mieluummin sanasta yrittäjä.

Lääkärikeskuksessa henkilöstöä on 25, joista valtaosa itsenäisiä ammatinharjoittajia. Palkkalistoilla on kuusi henkeä.

Wangelin yritys on pieni toimija verrattuna Attendoon, Mehiläiseen tai Terveystaloon. Mutta kohtuullisen kokoinen ottaen huomioon, että Suomen markkinoilla toimivista terveyspalveluyrityksistä yli 80 prosenttia on yhden miehen tai naisen yrityksiä.

HALLITUS LINJASI MARRASKUUSSA, ETTÄ OSANA sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistusta toteutetaan valinnanvapaus. Tarkoitus on, että asiakas voisi jatkossa valita itse joko julkisen, yksityisen tai kolmannen sektorin palveluntarjoajan. Tuottajat kilpailisivat laadulla eikä rahalla, koska hinta olisi asiakkaalle sama. Palveluntuottajiksi hyväksyttäisiin tietyin kriteerein.

Tiina Wangelia kuten monia muitakin yrittäjiä kiinnostaa nyt, miten valinnanvapauslainsäädäntö käytännössä toteutetaan. Ketkä saavat olla palveluiden tuottajia? Voiko oma yritys jatkaa näin?

Vääksyn Lääkärikeskus tarjoaa myös erikoislääkäreiden palveluja. Lähikuntien muodostama Peruspalvelukeskus Oiva ostaa Wangelin yritykseltä muun muassa ultraäänitutkimuksia ja vanhuslääketieteeseen erikoistuneen geriatrin palveluja. Tämä tulee kunnalle halvemmaksi kuin lähettää potilas erikoissairaanhoidon sairaalaan.

– Valinnanvapaudesta puhutaan koskien perustason palveluita. Tarvitaanko erikoislääkäreitä jatkossa? Annettaanko asiakkaalle mahdollisuus ostaa omalla rahallaan ekstrapälle? puntaroi Tiina Wangel.

KOKOOMUS ON AJANUT JO PITKÄÄN VALINNAVAPAUTTA Suomen sosiaali- ja terveyspalveluihin. On puhuttu Ruotsin raha seuraa potilasta -mallista. Muutos avaisi paitsi asiakkaalle valinnan mahdollisuuden, myös yrityksille paremman jalansijan terveyspalveluihin. Vasemmistopuolueet ovatkin tähän hanakasti tarttuneet. Marraskuussa kansanedustaja **Annika Lapintie** otsikoi blogissaan, että ”valinnanvapaus on vain peitenimi yksityistämiselle”.

Epäluulot yksityisiä palveluntuottajia kohtaan ovat istuneet monissa kunnissa tiukassa. Wangelkin muistaa lääkäri-asemansa avajaistilaisuudesta 2007 kunnanvaltuutetun, joka julisti, ettei ”Asikkalassa ole enenkään ollut yksityistä lääkäriä eikä tarvita nytkään. Teette vuoden sisällä konkurssin.”

– Tänä päivänä kyseinen herra on ollut jo pitkään asiakkaamme ja pyytänyt käytöstään anteeksi, Wangel kertoo.

Viime vuosina yhä useammat kunnat ovat ulkoistaneet sosiaali- ja terveyspalvelujaan yksityisten yritysten tuotantoon. Usein tämä on tapahtunut vasta pakon edessä. Mieluummin on nostettu vaikka veroprosenttia.

Nyt ei kuitenkaan puhuta yksityistämisestä eikä ulkoistamisesta vaan asiakkaan valinnanvapaudesta. Kyse on täysin uudesta ajattelumallista, joka voi ratkaista hyvin toteutettuna sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen saantiin liittyvät isot ongelmat.

Onhan Suomessa tähänkin saakka ollut valinnanvapaus.

Mutta se ei ole koskenut käytännössä kaikkia. Ne, joilla on ollut lompakossa rahaa, ovat voineet valita kunnan sijaan yksityisen palveluntuottajan. Helsinkiläisistä lapsiperheistä jo kahdella kolmesta on lapsivakuutus.

Terveyskeskusjonoissa ovat seisseet työttömät, eläkeläiset ja vähävaraiset lapsiperheet.

– Kyllä Suomi alkaa olla terveystalouden irvikuva, valinnanvapautta pitkään ajanut kokoomuksen kansanedustaja **Sari Sarkomaa** kiteyttää.

Sarkomaan mielestä valinnanvapauden toteutumisessa kyse on ”historiallisesta tasa-arvoudistuksesta”. Eivätkä Sarkomaa ja muut kokoomuslaiset ole näkemyksineen yksin.

TUTKIJA PEKKA LITH ON TEHNYT LUKUISIA SELVITYKSIÄ liittyen sosiaali- ja terveyspalveluihin. Työ- ja elinkeinoministeriölle vuonna 2013 toimittamassaan raportissa hän on analysoinut yksityisten sote-palvelujen tuottajien asemaa. Lithin näkemys on selvä: asiakkaan valinnanvapaus tulisi toteuttaa Suomessa mitä pikimmiten.

Häntä harmittaa, että monet poliittiset toimijat ”eivät tunnu olevan ihan rehellisiä”. Ideologiset näkemykset kuultavat läpi, vaikka kyse on arkijärjestä:

– Tilannehan on karkaamassa käsistä. Monet ihmiset, joilla

HENKILÖKUNNAN TAUKOTILA VÄÄKSYN LÄÄKÄRI-keskuksessa näyttää kuin kenen tahansa keittiöltä. Tiina Wangel ja Michael Wangel kahvitauolla.

on suurempi hoidon tarve, eivät pääse palvelujen piiriin, joutuvat jonottamaan tai saavat huonompaa palvelua. Samaan aikaan ne, joilla on lähtökohtaisesti jo parempi terveydentila ja pienempi hoidon tarve, saavat laadukasta palvelua, Lith kuvaa nykyistä asetelmaa.

Lithin mielestä avainasemassa on perusterveydenhuolto. Sen parantamiseksi ja tehostamiseksi olisi saatava kaikki voimavarat käyttöön.

– Kun saamme julkiset ja yksityiset resurssit yhdessä hyötykäyttöön, siitä syntyy se hyvä kokonaisuus. Kun tähän tulee mukaan pieni markkinamekanismi, jolloin tuottajat joutuvat kilpailemaan asiakkaista, tehostaa se niiden omaa toimintaa ja kannustaa niitä myös löytämään asiakkaille parhaat, mahdolliset ratkaisut.

Suomen väestö ikääntyy vauhdilla. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan vuonna 2030 jo kolmanneksessa Suomen kunnista vanhuksia ja lapsia on enemmän kuin työikäisiä. Puhutaan kestävyysvajeesta ja siitä, riittävätkö hoivaavat kädet.

– Jo nyt 65 vuotta täyttäneet muodostavat puolet terveydenhuollon kustannuksista, vaikka heitä on vasta viidennes. Jatkossa emme pysty voittamaan haastetta, elleimme ota mukaan myös teknologiaa. Me ei sellaista hoitaja-armeijaa saada

mistään, näkee Lith.

Asiakkaan valinnanvapaus, terveysteknologian hyödyntäminen ja jatkossa isompi panostus kuntoutukseen. Siinä ovat Lithin eväät, joilla sosiaali- ja terveydenhuollon haasteisiin pitäisi tulevaisuudessa vastata.

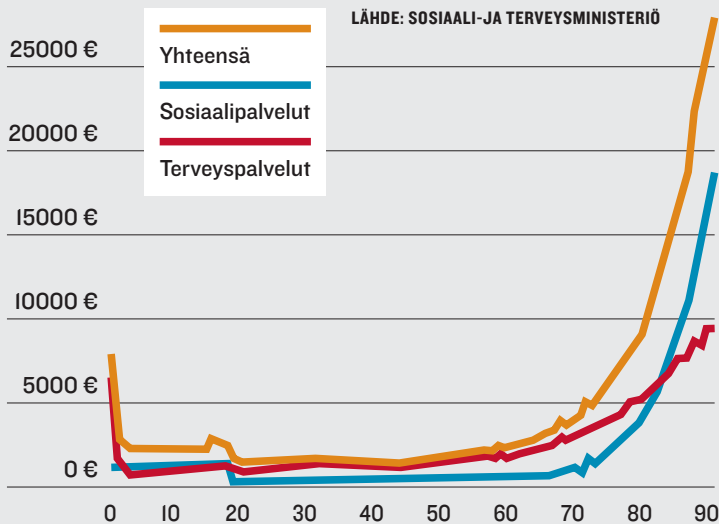
KOKOOMUKSEN AJAMASSA VALINNANVAPAUDESSA on vasemmiston kannalta yksi keskeinen ongelma. Se kuuluu liian hyvältä ollakseen totta. Sama hinta kaikille, olit sitten työtön tai varakas.

Niin poliitikot oikealta kuin vasemmaltakin jakavat nykyjärjestelmän keskeisen ongelman: Suomen terveydenhuoltojärjestelmä on eriarvoistava. Kysyttiin asiaa sitten Sari Sarkomaaalta tai Annika Lapintieltä, näin ei voida jatkaa.

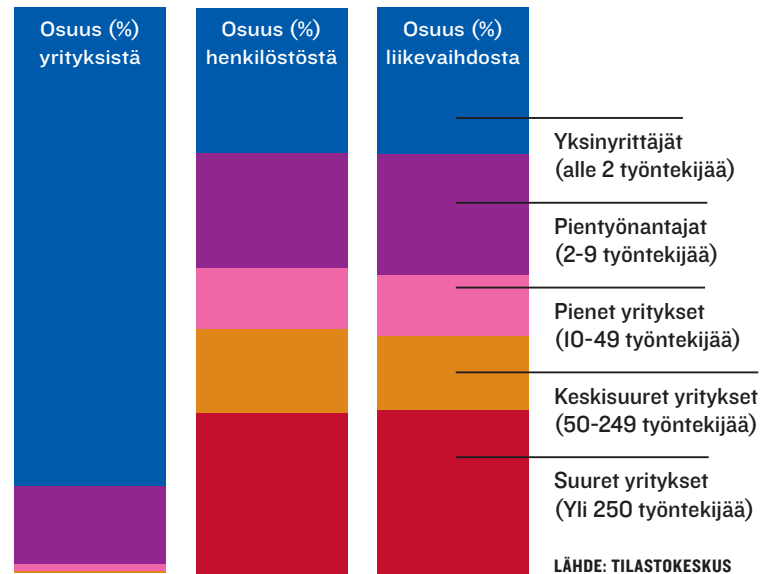
Asiakkaan valinnanvapauteen liittyy kuitenkin poliittinen miina: myös yritykset hyötyvät siitä. Ja tästä on älähdetty vasemmistossa, jonka mielestä kaiken pahan alku ja juuri ovat yritykset, jotka ovat tulleet suurine saappaineen julkisen terveydenhuollon tontille.

Puhutaan isoista terveysjäteistä, jotka tekevät kovaa tuloista eivätkä maksa verojaan Suomeen. Eihän se voi olla kansakunnan etu, että palveluja pyöritetään liukuhihnalta ja rahat valuvat jonnekin – ties minne?

Julkisten sosiaali- ja terveyspalveluiden menot ikäryhmittäin, kustannukset per henkilö vuonna 2012

Suomessa vuonna 2013 toimineet terveyspalveluyritykset

Samalla poliittisessa keskustelussa unohdetaan, kuinka yritysten pyörittämistä terveysasemista ja hyvästä yhteistyöstä kuntien kanssa on olemassa entistä enemmän näyttöä. Säästöjä on viime vuosina saatu esimerkiksi Mänttä-Vilppulassa.

SE, KUINKA VALINNANVAPAUSSLAINSÄÄDÄNTÖ KÄYTÄNNÖSSÄ toteutetaan, on vasta alkutekijöissään. Pääministeri **Juha Sipilä** (kesk.) on painottanut, että hallituksen tarkoitus on estää suurten terveydenhuoltoyritysten ylivalta.

– Me haluamme, että ne pienet yritykset, usein yksin yrittävät fysioterapeutit ynnä muut, pysyvät tässä tärkeänä osana palveluketjua, hän vakuutti sosiaali- ja terveyspalvelu-uudistusta koskevassa eduskuntakeskustelussa marraskuussa.

Myös perussuomalainen sosiaali- ja terveysministeri **Hanna Mäntylä** korostaa, että ”minkäänlaista markkinamonopolia ei voida lähteä luomaan jollekin tietylle toimijalle”.

– Parhaimmillaan valinnanvapaus lisää pk-sektorin ja myös järjestöjen mahdollisuuksia olla tasavertaisia palveluntuottajia, Mäntylä näkee.

Kaikki riippuu kuitenkin siitä, miten valinnanvapauslainsäädäntö käytännössä valmistellaan. Mitä pykäliin viime kädessä kirjoitetaan.

Tutkija Pekka Lith uskoo mahdollisuuksiin turvata pienten palveluntuottajien asema, vaikka hän on omassa selvityksessään todennut 13–14 suurimman yrityksen hallitsevan jo 50–60 prosenttia lääkäriasema- ja yksityislääkäritoiminnan markkinoista.

Jos asiakkaan valinnanvapautta ei tulisi, edistäisi tämä hänestä palveluiden keskittymistä kuitenkin entisestään suuryrityksiin, jotka ovat hyötyneet isoista hankintakokonaisuuksista.

– Olen varma siitä, että asiakkaan valinnanvapaus antaa myös pienille, paikallisille palveluntuottajille mahdollisuuksia tarjota palvelujaan. Niin se on tapahtunut Ruotsissakin, jossa yksityisen perusterveydenhuollon palveluntuottajista yli 80 prosenttia on yhden terveysaseman yrityksiä, Lith muistuttaa.

Samaan aikaan Lithiä tuntuu hieman häiritsevän se yksipuolisuus, jolla mediassa on mollattu isoja terveyspalveluyrityksiä.

– Kannattaisi siinä verokeskustelussa ottaa huomioon myös, että nämä firmat maksavat palkkaamiensa työntekijöiden kautta ison määrän veroja Suomeen: ennakonpidätyksinä, veroluonteisina sosiaaliturvamaksuina ja sosiaalivakuutusmaksuina. Se on hirveän iso summa rahaa verrattuna niihin

yritysveroihin, Lith huomauttaa.

Myös Suomen Yrittäjien varatoimitusjohtaja **Anssi Kujala** uskoo pienten ja keskiuurten yritysten mahdollisuuksiin tarjota palveluitaan. Valinta on viime kädessä asiakkaan, eikä kyse ole hankintalain alaisesta kilpailuttamisesta, jossa perinteisesti ”mitä suurempi kakku on kilpailutettu, sitä huonommin varsinkin sote-alan pk-yritykset ovat päässeet mukaan”.

Kujala korostaa myös, että hallitus on sitoutunut luomaan ”menettelyt ja edellytykset, joilla turvataan uusien toimijoiden sekä pienten ja keskiuurten yritysten mahdollisuudet tarjota palveluita”.

Hän nostaa esiin myös palvelusetelijärjestelmän, jota kannattaisi tässä vaiheessa eri puolilla Suomea edistää. Se loisi pohjaa erilaisille monituottajamalleille kunnissa.

Millä perustein palvelujen tuottajaksi sitten hyväksytään? Minkälaisia investointeja tai byrokratiaa se yrittäjältä vaatii? Tämä huolettaa etenkin monia pieniä alan toimijoita. Sarkomaa myöntää, että tässä on lainsäätäjillä ”tarkan harkinnan paikka”:

– Laadun näyttäminen ei saa olla yksittäiselle yrittäjälle liian byrokraattista ja hankalaa.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELU-UUDISTUKSEN KESKEISENÄ tavoitteena on kaventaa väestön terveyseroja ja hillitä kustannuksia. Asiakkaan valinnanvapaus merkitsee käytännössä sitä, että niin julkisen, yksityisen kuin kolmannen sektorinkin tuottamien palvelujen laatu ja kustannukset tulisivat olla avoimesti vertailtavissa.

– Ongelma on tällä hetkellä se, että emme pysty vertailemaan sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja ja kustannuksia, koska niitä mitataan ja raportoidaan eri tavalla sekä julkisella että yksityisellä sektorilla, mutta myös sektorien sisällä, sanoo johtava asiantuntija **Eveliina Huurre** Sitrasta.

Ratkaisua ongelmaan haetaan niin sanotuista sote-palvelupaketeista, joita Sitra on yhdessä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa kehittänyt kevästä 2015 lähtien. Paketeissa on käytännössä kyse sote-palvelujen avaamisesta ja ryhmitte-lystä niin järjestäjän, tuottajan kuin asiakkaankin kannalta järkeviksi kokonaisuuksiksi.

Huurre esittelee Sitran toimitalossa Helsingin Ruoholahdessa tähän liittyvää kalvosarjaa. 15 palvelupaketin joukossa ovat esimerkiksi suun terveydenhuollon, vammaisten, vastaanottopalvelujen sekä lasten ja nuorten perheiden palvelupaketit. Kukin palvelupaketti jakaantuu erilaisiin ala-

MICHAEL JA TIINA WANGELIN MIELESTÄ SOSIAALI- ja terveyspalvelu-uudistukseen liittyvässä valinnanvapaudessa on vielä paljon avoimia kysymyksiä. Tärkein niistä on, voiko oma yritys jatkaa näin?

kokonaisuuksiin.

– Parhaillaan paketit ovat kokeilussa, josko näistä voisi tulla koko sosiaali- ja terveydenhuollon ohjauksen ja raportoinnin malli. Kyse olisi työkalusta lähinnä valtakunnalliseen ohjaukseen, palvelujen järjestäjille ja tuottajille.

Näin palveluiden laatua ja kustannuksia voitaisiin vertailla nykyistä paremmin. Tätä ennen on määriteltävä vielä palvelulupaus, eli mitä palveluja kansalaisen on oikeus saada sekä mitkä palvelut ovat valinnanvapauden piirissä. Hallitus on toistaiseksi linjannut, että valinnanvapaus toteutetaan ”pääsääntönä perustasolla ja soveltuvin osin erikoistason sote-palveluissa”.

Sote-palvelupaketteihin liittyvät pilottikokeilut ovat pariaikaa menossa Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveyspiirissä (Eksote), Pohjois-Karjalan sekä Pohjois-Savon alueilla, Tampereella ja Porvoossa kevääseen 2016 saakka.

Kansanedustaja Sari Sarkomaa pitää sote-palvelupaketteja ”tärkeänä innovaationa”.

– Minusta sote-palvelupaketit ovat mittava mahdollisuus pitää ikään kuin tämä sote-paketti koossa. Hallituksessa ei ole tähän suuntaan tehty vielä päätöksiä, mutta kyllä me tätä kokoomuksessa ajamme, hän sanoo.

Sarkomaa huomauttaa, että etenkin julkisella sektorilla palvelujen hinta ja laatu ovat toistaiseksi olleet huonosti näkyvillä. Hänen aloitteestaan on tehty valtiovarainvaliokunnassa lausumia liittyen sote-palvelujen läpinäkyvyyteen, jotta tietoa saataisiin niin johtamiseen, järjestämiseen, henkilöstön kehittämiseen kuin asiakkaillekin tulevaa valinnanvapautta ajatellen.

SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELU-UUDISTUKSEEN liittyvä valinnanvapaus on herättänyt jossain määrin huolta myös mahdollisista kustannusten noususta.

– Yksityispalveluja ei siirretä julkisesti rahoitettaviksi ”piikki auki” vaan selkein kriteerein, jotka valmistellaan huolella, Sarkomaa korostaa. Hän huomauttaa, että valtiovalta asettaa puitteet sille, mitkä palvelut on valittavissa, mikä on tuottajille maksettava korvaustaso ja laatuvaatimus.

– Kansainväliset kokemukset osoittavat, että on mahdollista luoda kustannustehokas malli, Sarkomaa vakuuttaa.

Sitten ovat vielä ne syrjäseudut. – Mikä takaa, että syrjäseutujen asukkaille on tarjolla enää minkäänlaisia palveluita uudistuksen jälkeen? kysyi vasemmistolijon kansanedustaja **Aino-Kaisa Pekonen** sote-uudistusta koskevassa eduskun-

takeskustelussa.

Väestön muuttoliike ja maaseudun autoituminen ovat herkkä paikka etenkin keskustalle. Lääkäreitä on jo pitkään ollut vaikea saada etenkin Pohjois-Suomen pienille paikkakunnille. Ratkaisuja on jatkossa väistämättä haettava enenevässä määrin digitalisaatiosta ja liikkuvista palveluista.

Tutkija Pekka Lith tyrmää näkemykset siitä, että sote-uudistuksen jälkeen syrjäseutujen tilanne huononisi entisestään.

– Eihän meidän nykytilanteemmeakaan ole mikään hyvä. Haja-asutusalueilla on tällä hetkellä hyvin vähän valinnan mahdollisuuksia ja pitkät matkat terveysasemille, Lith painottaa.

Samaan hengenvetoon hän toteaa, että ”on tietysti selvää, että palveluntarjontaa tulee enemmän sinne, missä on ihmisiäkin”. Asiakkaan valinnanvapaus mahdollistaa paljon, muttei sitä, etteikö asuinpaikalla olisi merkitystä. Pääkaupunkiseudulla asuvilla on väistämättä laajempi valinnanvapaus kuin Enontekiöllä.

– En selvää, että jos 50 neliökilometrin säteellä on hyvin vähän asukkaita, eihän siellä voi olla pilvin pimein palveluiden tarjoajiakaan. Mutta on hyvä, jos sinne saadaan se yksikin vaihtoehto, huomauttaa Lith.

Lith muistuttaa, että Ruotsissakin on onnistuttu samaan palveluja syrjäseuduille. Ruotsissa käytännössä lähes kaikki asuvat enintään 20 minuutin automatkan päässä terveysasemasta.

ONKO SITTEEN SYRJÄISEMMILLE SEUDUILLE YLI-päänsä mahdollista houkutella vaihtoehtoisia palvelujen tarjoajia? Lith nostaa esiin julkisen vallan palvelujen tuottajille jatkossa maksaman korvaustason. Sen ei tulisi olla samanlainen joka alueella.

– Jos ajatellaan asiakkaan valinnanvapauden piirissä olevaa terveysasemaa Helsingissä, sen ei välttämättä tarvitse olla niin hyvin varusteltu kuin terveysasema jossain haja-asutusalueella, jossa lähimpään sairaalaan on pitkä matka, Lith huomauttaa.

Korvaustason tulisi olla Lithin mielestä korkeampi syrjäisemmillä alueilla ja sen tasoa määriteltäessä tulisi ottaa huomioon esimerkiksi väestörakenne, ihmisten sairastavuus ja välimatkat.

Edessä on vielä paljon kimurantia puntarointia poliitikoille ennen kuin valinnanvapauslainsäädäntö näkee päivänvalon.

EU ON MONELLE EVVK (= EI VOISI VÄHEMPÄÄ KIINNOSTAA). Viime EU-vaaleissa äänestysprosentti jäi Suomessa 40,9 prosenttiin. EU:ssa mietitään nyt, miten unionin sanomaa voitaisiin kirkastaa.

Operaatio unionin pelastaminen

Euroopan unioni on kaikkien aikojen kriisissä. Brysselissä palo yhteisen projektin puolesta elää kuitenkin vahvana. EU-väki käy haasteen kimppuun kolmen K:n taktiikalla. Mutta voiko unionia pelastaa?

HELI SATULI, BRYSEL - KUVITUS: TIMO MÄKINEN

KOLME KYPSÄÄN IKÄÄN EHTINYTTÄ miestä seisoo puhujapöytäjen takana. Ranskalainen ilmoittaa puhuvansa vain ranskaa. Puheenvuorot koostuvat kryptisistä lyhenneistä ja käsitteistä.

Puhujien hengenheimolaisista koostuva yleisö hörähtää kohteliaasti sisäpiirin vitseille. Harmaan eminenssin huonosti istuvasta klubitakista lehahtaa tunkkainen lemu eturiviin saakka. Cocktail-tilaisuudessa puhe kääntyy Iso-Britannian kansanäänestykseen.

– Meidän ei tarvitse välittää muusta kuin eliitistä. Sillä saamme jo 50 prosenttia kyllä-ääniä kasaan, yksi miehistä toteaa.

Se ei ole vitsi. Illan päätteeksi herra sättii avustajansa kasvot purppuranpunaiseksi – autonkuljettaja on myöhässä. EU-kupla ei ole puhjennut.

SYYTÄ OLISI. EU:N MAINE JA POLITIIKKOJEN SITOUTUMINEN yhteiseen projektiin ovat alamaissa. Ulkoa päin katsottuna talouskriisi, Kreikka, Brexit, maahanmuuttokatastrofi ja terrorismi eivät ole aiempien kriisien tavoin vahvistaneet vaan hajottaneet unionia.

EU EI OLE KYENNYT TOIMIMAAN, SAATI RATKAISEMAAN ongelmia. Unionin yhteinen tarina rauhasta, vapaudesta, vakauudesta ja vaurauudesta on hiipunut, eikä uutta identiteettiä ei ole löytynyt.

Moni puhuu jo EU:n lopusta ja vähintään perussopimusten avaamisesta. Komission puheenjohtaja **Jean-Claude Juncker** julisti tämän kauden olevan viimeinen mahdollisuus EU:lle. Britit ovat jo lähteneet henkisesti ja monen virkamielen mukaan myös käytännön tasolla.

Mutta ei hätää. Apuun on kutsuttu politiikan taitavana taustapelaajana Brysselissä tunnettu **Timo Pesonen**. Hän on vastannut EU-komission viestinnästä kesästä lähtien.

– Työni on ollut toistaiseksi pelkkää kriisiviestintää, huokaisee Pesonen ja näyttää perjantai-iltapäivällä pitkän työviikon

Brysselin yhteinen kieli on huono englantia.

tehneeltä.

Eikä ihme. EU-komission viestintäpääosaston pääjohtajan tehtävä tuntuu näissä oloissa yhtä leppoisaalta kuin lama-ajan valtiovarainministerin.

Pesonen on ehtinyt olla Brysselissä jo 20 vuotta. Hän saapui **Erkki Liikasen** tiedottajaksi komissioon vuonna 1995. Vuosien var-

rella Pesonen on toiminut kahteen otteeseen **Olli Rehniin** kabinettipäällikkönä. Pestien välissä Pesonen piipahti Suomessa **Paavo Lipposen** erityisavustajana.

Nyt mies on ainoa suomalainen komission pääjohtaja. Pesosen vastuullaan on miettiä, miten EU-kansalaiset parhaiten tavoitetaan ja mitä heille kerrotaan. Pesonen nostaa esimerkiksi Pariisin terroristi-iskut. Välittömästi niiden jälkeen Juncker muistutti Twitterissä, että EU-maihin pyrkivät pakolaiset pakenevat iskut tehneitä terroristeja.

Mutta pelkällä kriisireagoinnilla ei EU:n imagoa paranneta. Sitä varten Pesosella on ohjelma, jonka voi tiivistää kolmen kohdan taktiikaksi – kieli, kasvot ja konkretia.

– Tavoitteeni on saada kieli ymmärrettäväksi. Puheet, tiedotteet, asiakirjat ja myös ne twiitit. Ei vain omien alaisteni vaan kaikkien.

JOKAISELLA AMMATTIKUNNALLA ON OMA SLANGINSA, mutta EU:n kohdalla kyse on isommasta ongelmasta. Kapulakieli tuntuu tarttuvan väkisin. Jo vuodessa paksu manselaismurre muuttuu varkain jargoniksi.

Pesonen muistuttaa, että valtaosa EU-väestä tekee töitä muulla kuin omalla äidinkielellään. Brysselin yhteinen kieli on huono englantia. Ulosanti on väistämättä jäykempää ja sanavarasto suppeampi. Järkeväkin asia hautautuu luotaantyöntävän kieliasun alle. Pesonen heittää ilmaan esimerkkejä. Yksi hänen inhokeistaan on viitekehys – eihän se tarkoita yhtään mitään.

– Mutta kapulakielen taakse kätketään myös osaamattomuutta, Pesonen huomauttaa. Käsitteikielen lisäksi EU:n on päästävä eroon kasvottomuudesta. Kylmä ja etäinen institu-

EU:TA UHKAA PIRSTALOITUMINEN, jos itsenäistymishaaveet Skotlannissa ja Kataloniassa eivät laannu. Skottien itsenäisyyttä vastustava äänestys päättyi syksyllä 2014 täpärästi ei-äännten voittoon. Kataloniassa haave elää yhä.

ISON-BRITANNIAN PÄÄMINISTERI David Cameron on tukalassa tilanteessa, sillä hän on luvannut järjestää kansanäänestyksen EU:sta. Pakolaiskriisin aiheuttama paine lisää kierroksia keskusteluun. EU:lle Brexit olisi kauhistus.

HALLITSEMATTOMAN PAKOLAISVYÖRYN JA päätään nostanut rasismi valvottavat Euroopan päättäjiä. Yksin Saksaan on saapunut miljoona turvapaikanhakijaa. Ensimmäiset raja-aidat rakennettiin Unkariin. Nyt koko Schengen-alue on uhattuna.

tio ei kiinnosta ketään.

– Komission nykyjohto kiertää kenttää eri tavalla kuin edeltäjänsä. Esimerkiksi varapuheenjohtaja **Jyrki Katainen** vieraili jokaisessa 28:ssä jäsenmaassa kertomassa investointipaketistaan, kuvailee Pesonen.

Aiemmin komissaarien oli teeskenneltävä olevansa puolueettomia virkamiehiä ja poliitiikan yläpuolella. Nyt he saavat näyttää oman puoluevärin ja persoonan. Se on ollut monelle komissaarille helpotus. Junckerin tiedottajan mukaan uudistus tuo säröjä ja kiinnostavuutta komission toimintaan. Lakiesitykset kun perustuvat joka tapauksessa johonkin arvomaailmaan ja poliittiseen linjavalintaan.

Mutta samalla yksittäisten komissaarien varomattomissa möläytyksissä piilee taas yksi lisäkriisin vaara.

Pesosen vastuulla työskentelee yli tuhat ihmistä. Suuri osa heistä työskentelee jäsenmaissa toimivissa komission edustustoissa. Niiden tärkein tehtävä on poimia komission tiedotetuvasta kiinnostavat asiat ja konkretisoida ne omaan maahan sopiviksi. Suomen edustuston väki esimerkiksi väänää rautalangasta, mitä EU:n investointirahat merkitsevät Äänekosken sellutehtaalle. Mutta jäsenmaiden sisäpolitiikkaan nekään eivät puutu.

– Ei ole komission asia neuvoa brittejä tai minkään jäsenmaiden kansalaisia, alleviivaa Pesonen.

Brexit tuntuu olevan parhaillaan päällä vellovista kriiseistä komissiolle se kaikkein vaikein. Kukaan instituutiossa ei halua ottaa kantaa aiheeseen nimellään. Moni suomalaisvirkamies huomauttaa, ettei Suomessa tajuta, minkä kokoluokan kriisi Britannian lähtö tai edes siitä puhuminen ovat. Yksi heistä huokaa, että brittiläiset ovat jo valintansa tehneet. Esimerkiksi energia-alan brittiläiset virkamiehet eivät enää edes vaivaudu perehtymään EU-papereihin.

Kansanäänestykset tuppaavat teemasta riippumatta olemaan tiukkoja kisoja. Vanhempi EU-väki uskoo lopullisen tuloksen riippuvan paljon siitä, miten EU-jäsenyyskysymys muotoillaan äänestyslupukkeeseen Briteissä ja miten kyllä-lei-

Median murros ei ole ainakaan auttanut EU:ta.

ri onnistuu vastaamaan kansalaisten huoliin maahanmuutosta ja EU:n demokraattisuudesta.

KOKENEET VIRKAMIEHET VAKUUTTAVAT kuorossa, että komission toiminta on nykyään nöyrympää ja avoimempaa kuin aiemmin.

– Kaiken tekemisen lähtökohta on kysymys, mitä hyötyä tästä on jäsenmaiden yrityksille ja kansalaisille, vakuuttaa Kataisen kabinettipäällikkö **Juho Romakkaniemi**.

Pesonen puolestaan muistuttaa, että komission keskipäivän briiffissä toimittajat voivat kysyä mitä tahansa ja siihen vastataan kasvotusten. Se on ainutlaatuaista.

Uusi asenne on Pesosen mukaan ainakin osittain Suomen ja Ruotsin ansiota. Myös unionin laajentuminen on auttanut syrjäyttämällä ranskalaisen kulttuurin.

Samalla laajentuminen on muuttanut toimintaa virallisemmaksi. Mitä suurempi yhteisö, sitä vaikeampi sen on toimia suljettuna hyvä veli -kerhona. Pesosen aloittaessa oli normaalia kysyä, kuinka tiimi varmistaa, että valmistettava lakialoite pysyy salassa. Nyt tilanne on päinvastoin. Viestinnän pääjohtaja huomauttaa, että silti hän törmää päivittäin vastarintaan. Virkamiehet kysyvät, miksi valmisteilla olevasta asiasta täytyy puhua tai valittavat teeman olevan herkkä.

– Avoimuus on myös sukupolvikysymys. Alle nelikymppiset ovat kasvaneet ihan toisenlaiseen viestintäkulttuuriin.

Mutta mielikuvien ja asenteiden muuttaminen on tunnetusti tehtävistä vaikein. Tien toisella puolella, EU-maita edustavassa neuvostossa, ollaan brändäyksen mahdollisuuksista toista mieltä.

– Ei EU:ta voi viestintäkampanjoilla pelastaa. Brysselvetoinen imagonparannus on mahdoton tehtävä, napauttaa neuvoston viestintäjohtaja **Reijo Kempinen**.

Mikään ei muutu niin kauan, kun jäsenmaat markkinoivat positiiviset asiat kansallisina voittoina ja sysäivät negatiiviset EU:n niskoille. Brysselin kokoushuoneesta poistuessaan ministerien pääkopissa tapahtuu Kempinisen mukaan jotain

ENSIN EUROKRIISI JA KREIKKA, SITEN pakolaiset ja Turkki. Saksan liittokansleri Angela Merkel ja Ranskan presidentti François Hollande seuraavat, kuinka Kreikan pääministeri Alexis Tsipras ja Turkin pääministeri Ahmet Davutoğlu puristivat kättä marraskuussa Brysselissä.

VOLKSWAGENIN PALJASTUNUT huijausskandaali ei ole vain toimitusjohtaja Matthias Müllerin päänsärky. Saksalainen laatu on tavaramerkki, johon maailmalla luotettiin. Volk-kari-kriisistä voi tulla uhka koko Euroopan talouskehitykselle.

ÄÄRIOIKEISTON NOUSU JA KANSALISMIELINEN liikehdintä ovat nostaneet kriisien myötä päätään eri puolilla Eurooppaa. Ranskassa Marine Le Penin johtama Kansallinen rintama kolminkertaisti äänimääränsä joulukuun aluevaaleissa.

EU:N IMAGO ON PARANTUNUT JO NELJÄNÄ perättäisenä vuotena. Syksyllä 2015 jäsenmaiden kansalaisista 41% ilmoitti, että EU:lla on positiivinen maine. Negatiivisia mielikuvia heräsi 19%:lla ja neutraaleja 38%:lla vastanneista.

MYÖNTEISIMMIN UNIONIIN SUHTAUDUTAAN Irlannissa, Puolassa, Bulgariassa, Romaniassa ja Liettuassa. Kielteisimpiä ovat kansalaiset Kreikassa, Iso-Britanniassa, Espanjassa, Itävallassa ja Suomessa.

LÄHDE: EUROBAROMETRI, TNS

KUUKAUSITTAINEN REKKARALLI BRYSELIN (Kuvassa) ja Strasbourgin (sivulla 24–25) on rapauttanut unionin mainetta jo pitkään. EU:n virkakoneisto ja parlamentin väki siirtyvät pitämään istuntoaan kerran kuussa neljäksi päiväksi Belgiasta Ranskaan.

RUNSAAN 5 500 PARLAMENTIN TYÖNTEKIJÄN JA useamman kuorma-auton kolonnan kuukausittaiset matkat välillä maksavat eurooppalaisille veronmaksajille vuosittain liki 200 miljoonaa euroa. Hiilidioksidipäästöjä rekkarallista aiheutuu 19 000 tonnia. Samaan aikaan EU haluaa olla eturintamassa taistelemassa ilmastonmuutosta vastaan.

JOTTA STRASBOURGIN TOIMIPAIKAN LAKKAUTTAMINEN olisi mahdollista, se vaatisi muutoksia EU:n perussopimukseen. Perussopimusten muuttamiseen puolestaan tarvitaan EU-maiden yksimielinen päätös.

RANSKA EI STRASBOURGIN ISTUNTOPÄIVISTÄ suostu luopumaan. Kyse on paitsi arvovallasta, myös melkoisesta kuukausittaisesta pirstysruiskeesta Strasbourgin talousalueelle. Ollut jo yli 60 vuoden ajan.

EU:LLA ON MUUTEN MYÖS KOLMASKIN ISTUNTO- paikka, Luxemburg. Siellä istuu unionin pääsihteeristö.
HENRIKKA PULLI

kummaa. He alkavat puhua EU:sta kolmannessa persoonassa ja unohtavat, että olivat itse tekemässä nyt haukkumaansa päätöstä.

Europarlamentti ei ole sen parempi. Mepit käyttävät surutta hyväkseen myyttiä salaisesta EU-koneistosta. Komission aloitteet putkahtavat mystisestä myllystä, vaikka toiminta on läpinäkyvämpää kuin valtaosassa jäsenmaita. Taustalta löytyy tuttu ikuisuusongelma: unioni nähdään erillisenä Bryssel-vetoisena projektina. Tähän EU-instituutioiden on vaikea puuttua.

EU-väen silmin tilanne on epäreilu.

– Kansallisilta hallituksilta ei kysytä jokaisen kriisin yhteydessä, miksi ne ovat olemassa ja mitä hyötyä niistä on, toteaa yksi nuorempi virkamies.

EU-komission entisen puheenjohtajan, **Romano Prodin**, tiedottajana ja toimittajana työskennellyt Kempainen huomauttaa, että kotimaista keskustelua arvioitaessa on muistettava vertailukohta: se kumpuaa ajoilta, jolloin Suomi oli liittymässä unionin jäseniksi.

– Kysymyksenasettelu oli silloin yksinkertaisempi. Keskeisintä oli, mitä olimme jättämässä taakse. Ei se, mihin olimme menossa. Nyt unohtuu, kuinka paljon maailma on tällä välin muuttunut.

MEDIAKENTÄN MUUTOS EI OLE AINAKAAN AUTTANUT EU:ta. Yleinen ilmapiiri ei salli pysähtyä, eikä anna ti-

MAINE

Tripla A-luokkaa myös sosiaalisesti

– EU ON KOKO AJAN KRIISISSÄ. MUTTA SITOUTUMINEN unioniin vähenee entisestään, ellei EU kykene aidosti helpottamaan jäsenmaiden kansalaisten sosiaalisia ongelmia, linjaa kokoomuksen europarlamentaarikko Sirpa Pietikäinen.

Yritystä on. Yksi istuvan EU-komission tavoitteista on nostaa kaikki jäsenmaat kolmen A:n luokkaan paitsi luottoluokituksen, myös sosiaalisten mittarien osalta. Sosiaalisella tulostaululla on määrä häpeäpaaluttaa EU-maat huolehtimaan kansalaisten hyvinvoinnista.

PUHEENJOHTAJA JEAN-CLAUDE JUNCKER HALUAA luoda eurooppalaisten sosiaalisten oikeuksien pilarin, joka vastaa yhteiskuntien ja työelämän muuttuviin olosuhteisiin ja täydentää työntekijöiden suojeluun liittyviä EU-sääntöjä. Talous- ja rahaliitto EMU:n sosiaalista ulottuvuutta vahvistetaan mm. työllisyysmittareilla. Vuonna 2016 odotellaan myös työllisyyskomissaari Marianne Thyssenin sosiaalipaketia. Lisäksi työmarkkinaosapuolille suunnitellaan vahvempaa roolia EU-tasolla.

EU:lla on kuitenkin hyvin vähän toimivaltaa sosiaalisektorilla. Jäsenmaat ovat pitkälti itse vastuussa järjestelmistään.

laa keskustelulle. Päivälehtitasolla ja verkossa ei ole aikaa taustoittaa tai asettaa ilmiöitä kokonaiskuvaan. Saati, että pohdittaisiin, mitä EU ja Eurooppa oikein merkitsevät. EU-keskustelua käydään nyt pelkästään kriisien varjossa, uutisvetoisen negatiivisuuden alla.

1980- ja 1990-luvuilla syntyi mielikuva, että integraatio syvenee ilman takapakkeja. Unionin laajeneminen selittyi tuolla hurmohengellä ja hyvällä onnella. Nyt onni on kääntynyt. Kouriintuntuvan talouskriisin päällä velloo identiteettikriisi.

Martens Centre ajatuspajaa johtava **Tomi Huhtanen** muistuttaa, että elämän joka osa-alueella on iso muutos meneillään.

– On ihme, että EU on puskenut samalla viestillä eteenpäin näinkin kauan. Ei pidä panikoida, vaikka 1950-luvulla rakennettu visio ei enää toimi.

Monen EU-viisaan mukaan nykyisessä ahdingossa on kyse myös perspektiiviharhasta. Aika haalistaa aiemmat kriisit ja henkilökohtaisesti koetut tuntuvat historiaa hurjemmilta.

Huhtanen ottaa esimerkiksi USA:n. Sen identiteetin muotoutumiseen meni yli 70 vuotta, jolloin koettiin seitsemän finanssikriisiä ja sisällissota. USA:n itsenäistytessä maalla ei ollut yhteistä valuuttaa, kieltä, uskontoa, eikä kulttuuria. Valalla oli vahva keskushallintovastaisuus.

Huhtanen huomauttaa, että lainsäädäntö tulee aina askeleen jäljessä, mutta demokraattiset instituutiot matelevat ainakin sata.

– Integraatio on sosiaalinen ja kulttuurinen juttu. Prosessi kestää vähintään pari sukupolvea. Pahojakin takapakkeja tulee väistämättä. Se ei tarkoita koko projektin loppua. Ei edes kehityksen loppua.

Huhtanen alleviivaa, että EU on välttämättömyydestä syntynyt. Ei mikään uskonto. Vaikka EU:n tarina ei enää kannata kuten ennen, eteenpäin vievä yhteistyön välttämättömyyden voima on viimeaikoina vain vahvistunut. Ilmastonmuutos, Venäjän tilanne, pakolaiskriisi ja terrorismi eivät ole unionin aiheuttamia, mutta unionia tarvitaan niiden ratkaisemiseen. Yksittäiset valtiot ovat ongelmien edessä voimattomia. Huhtanen ja Kempainen uskovat kumpikin pakolaiskriisin syventävän EU:n ulko- ja turvallisuuspoliittista yhteistyötä. Se on asia, jossa jäsenmaiden edut ovat yhteiset. Nyt saadaan nopealla aikataululla läpi aloitteita, jotka normaalioloissa olisi torpattu varmasti.

– Ainoa, mitä EU voi tehdä maineensa parantamiseksi, ovat hyvät teot. Ja niin, että jäsenmaissa ihmiset tajuaavat, että teot ovat EU:n ansiota, toteaa Kempainen.

HYVIÄ SIGNAALEJA ON ILMASSA. JOULUKUUN ALUSSA julkaistun Eurobarometrin mukaan EU:n kannatus on kasvussa. Nuoret suhtautuvat EU-projektiin vanhempiaan myönteisemmin joka jäsenmaassa. Talouskin on lähdessä liikkeelle.

Mutta ensi vuonna EU ottaa vielä lisää takapakkeja. Kreikka tulee takaisin. EU-maiden välillä saatetaan ottaa rajatarkastukset käyttöön ja Iso-Britannian kansanäänestyksen tulos saattaa viitoittaa tien Brexitille.

– Mutta mitä sitten? Nämä tilanteet selvitetään. Se on osa prosessia, Huhtanen painottaa.

On aivan liian aikaista sanoa, millaiseen kuosiin EU asettuu nykyisten ongelmien ratkaisemiseksi.

– EU on instituutio, mutta ennen kaikkea se on muutoksen tekijä. Kriiseistä ei kuoriudu mitään pysyvää EU:ta, koska selaista ei ole olemassa, Kempainen kiteyttää.

Maineen muokkaajat

EU:n imago ei ole nykyjohtajien vika.
Mutta parantavatko vai pilaavatko he EU:n brändiä?

EU-KOMISSION
puheenjohtaja Jean-
Claude Juncker

EU:N YKKÖSNIMET OVAT EDELTÄJI-ään raskaamman sarjan poliitikkoja eikä entinen euroryhmän puheenjohtaja ja Luxembourgin pääministeri ole poikkeus. Ikänsä puolesta pappaosastoa edustava Junckerista on jokaisella mielipide. Hän halusi toisiin EU-johtotehtäviin, mutta on rakentanut itselleen vahvan roolin.

Komission tiedottaja kuvailee miehen tyyliä vapaamuotoiseksi ja 'cooliksi'. EU-näyttämön **Buster Keatoniksi** nimetty Juncker toimii ilman diplomaattista filtriä etenkin parin GT-cocktailin siemailtuun. Naputtele YouTubeen sanat Juncker & Canal+. Hauskaa vai häpeällistä?

EU:N
presidentti
Donald Tusk

DYNAAMISELLA JA NUOREKKAALLA puolalaispoliitikolla on yhä toinen jalka Puolassa. Pitkäaikainen pääministeri on kiinnostuneempi ajamaan kotimaansa kuin EU:n asioita ja se näkyy. Virkamiehet ovat miehestä näreissään. Hän ei osaa vaikuttamisen pelisääntöjä ja laukoo varomattomia kommentteja esimerkiksi maahanmuutosta. Henkisesti poissaoleva, näkymätön ja epämotivoitunut, luonnehtii eräs virkamies. Moni ennustaa kauden päättyvän ennenaikaisesti.

VOIMAMIES SAKSASTA. ENTINEN europarlamentin sosialistiryhmän puheenjohtaja on johtanut instituutiota vuodesta 2012. Edustaa germaanista johtamistyylillä hyvässä ja pahassa. Suosii sumeilematta saksalaisia yrityksiä. Esimerkiksi europarlamentin postin kuljettaa DHL epädemokraattiseen hintaan 29,50–118,74 euroa per lähetys.

Myös miehen tyyli kohdella omia alaisiaan nostattaa kulmakarvoja. Momen virkamiehen mukaan mies politisoi jokaisen pienenkin päätöksen ja kiukuttelee. Hän on koko ajan vihainen tai raivoissaan.

EUROPARLAMENTIN
puhemies
Martin Schultz

KOKOOMUKSEN ENTISELLÄ PU-heenjohtajalla ja pääministerillä on möreä ääni ja pojan kasvot eli paras mahdollinen yhdistelmä. Kataista luonnehditaan karismaattiseksi puhujaksi ja työhönsä sitoutuneeksi. Kreikkalainen poliitikko toteaa hänen olevan yksi harvoista, joka kuuntelee, mitä sanot ja myös tekee asialle jotain.

Ensimmäinen vuosi on osoittanut miehen olevan komission ytimessä ja vievän taitavasti hankkeita eteenpäin.

EU-KOMISSION
varapuheenjohtaja
Jyrki Katainen

TUTKIMUS

Näin kriisit vaikuttavat

JÄSENMAIDEN KANSALAISTEN SUHTAUTUMINEN EU:HUN: "EU-JÄSENYYS ON"

		HYVÄ ASIA	HUONO ASIA
1995	Suomi liittyy unionin jäseneksi	56%	14%
1996	Hullun lehmän tauti riehuu	46%	17%
2002	Yhteinen valuutta euro	55%	10%
2004	Iso laajentuminen	48%	17%
2005	Perustuslakisopimussotkut	50%	16%
2010	Taluskriisin jälkitoimet	48%	18%
2015	Kriisivyyhti syvenee	54%	14%

LÄHDE: EUROBAROMETRI, TNS

Kohun jälkeen

Tulevassa Nato-arviossa pitäisi puhua rohkeasti Venäjästä, katsoo puolustusministeriön väistyvä kansliapäällikkö Arto Rätty.

SATU SCHAUMAN

KUVAT: TUUKKA YLÖNEN

PUOLUSTUSMINISTERIÖN VÄISTYVÄ KANSLIAPÄÄLLIKKÖ Arto Rätty tekee tunnustuksen. Hän ei ole koskaan kyennyt lukemaan turvallisuus- ja puolustuspoliittista selontekoa kerralla läpi jälkikäteen, vaikka on ollut useammankin laadinnassa mukana.

– Se on niin raskasta tekstiä.

Paljon yksityiskohtia, mutta kansantajuisuus ja isot linjat ovat osin puuttuneet.

Rätty istuu työhuoneensa nahkatuolissa puolustusministeriössä. Ikkunalaudalla on kadettikurssilta saatu Mannerheim-patsas ja vieressä iso siniristilippu. Keskeiset suomalaisuuden elementit. Mutta mitä Suomi isona haluaa olla? Se on Rädyn mielestä ollut aina hiukan epäselvää – ja välittynyt osin selonteostakin.

Asioita pitäisi maalata isolla pensselillä. Tämä koskee myös tällä hallituskaudella tehtävää arviota Suomen Nato-jäsenyyden eduista ja haitoista.

Tekniikasta ja yksityiskohdista on jo aiempien selvitysten pohjalta tietoa riittämiin. Tiedetään, mitä Nato-jäsenyyden suurin piirtein maksaisi, miten se vaikuttaisi Suomen sotilaalliseen toimintaan ja kuinka jäsenyyden prosessi käytännössä etenisi.

SUURIMMAT JA TÄRKEIMMÄT KYSYMYKSET OVAT kuitenkin auki.

– Nyt pitäisi arvioida, mitä vaikutuksia Nato-jäsenyydellä olisi Suomen ulko-, turvallisuus-, puolustus- ja talouspoliitikalle sekä Suomen asemaan maailman ja erityisesti Euroopan kartalla, Rätty painottaa.

Tähän kaikkeen liittyy keskeisesti Venäjä. Asioista pitäisi puhua hymistelyn sijaan niiden oikeilla nimillä. Rädyn mielestä kysymys kuuluu, onko poliittisilla toimijoilla tähän rohkeutta?

– Mehän puhumme Suomessa koko ajan Venäjän mahdollisesta reaktiosta. Tehdään sitten arvio, mikä se olisi? Ja nythän meillä on hyvä pohja olemassa tehdä tätä arviota, kun olemme nähneet Venäjän reaktioita eri asioihin viime aikoina aika selkeästi.

Vaikka nykyisessä kriisitilanteessa kaikki Nato-maat-

kaan tuskin olisivat ottamassa Suomea avosylin vastaan, jäsenyyden vaikutuksista on Rädyn mielestä syytä keskustella meilläkin, koska Ruotsissa on tapahtumassa Nato-myönteistä liikehdintää. Ja jos länsinaapurissa ryhdytään tulevaisuudessa vakavasti pohtimaan liittoutumista, myös Suomen on syytä varautua tilanteeseen.

Nato-jäsenyyden etuihin ja haittoihin kytkeytyy useita ulottuvuuksia. Rätty huomauttaa omankin kantansa pohjautuvan lähinnä sotilaan näkemykseen.

– Kun katson asiaa puhtaasti sotilaana ja mietin vain sitä, miten saada Suomen turvallisuuteen maksimaaliset kyvyt käyttöön, niin ilman muuta Nato-jäsenyyden on kannatettava asia. Tämä sotilaallinen näkemys ei kuitenkaan yksin riitä, vaan tarvitaan se laaja poliittinen arvio. Jäsenyyden edellyttää myös kansan tukea.

Nato-jäsenyyden vaikutusten arviointi olisi Rädyn mielestä paras toteuttaa virkamiesten ja poliitikkojen yhteistyönä. Virkamies tekisi pohjatyön ja haastaisi poliitikot sitten keskusteluun, yhteenvedon ja johtopäätöksiin.

– Ulkopuolinen selvitys on houkutteleva vaihtoehto, mutta itse pelkään, miten sen johtopäätökset otettaisiin meillä vastaan?

Rätty viittaa tässä yhteydessä Ruotsissa selvitysmies **Tomas Bertelmanin** raporttiin, jonka käynnisti edellinen porvarihallitus. Raportista käytiin sen valmistuttua loppuvuodesta 2014 tuskin lainkaan debattia.

– Kun hallitus oli jo vaihtunut, raportti pantiin ikään kuin hyllylle. Vaikka se oli aivan erinomainen ja hyvin tehty raportti, se ei enää ollutkaan kiinnostava – tai paremminkin poliittisesti sopiva.

Nato-arvion lisäksi tällä vaalikaudella on tulossa ulko- ja turvallisuuspoliittinen selonteko sekä ensi kertaa erikseen laadittava puolustusselonteko. Prosessit kulkevat käsi kädessä.

Poliitikoilla halki puoluekentän pitäisi nyt olla ymmärrys ja hyvinkin tarkka tieto Suomen turvallisuusympäristöstä, puolustuksesta ja kokonaisturvallisuudesta. Rätty viittaa tässä yhteydessä kansanedustaja **Ilkka Kanervan** (kok.) johtamaan parlamentaariseen

– MINUSTA KAIKKI yhteistyö Ruotsin kanssa on järkevää. Ja mitä syvemmälle yhteistyössä mennään, sitä parempi, Arto Rätty sanoo.

ILKKA KANERVAN (kok.) selvitysryhmälle annettiin täysin avoimesti tiedot Suomen puolustuksesta, kertoo Arto Rätty.

selvitysryhmään, jonka raportti valmistui loppuvuodesta 2014.

– Heille annettiin täysin avoimesti tiedot puolustuksesta. Sellaista ei ole koskaan ennen tehty, sillä tarkkuudella ja sillä syvyydellä.

OSAAVA, VERKOSTOITUNUT JA TOIMELIAS. NÄILLÄ sanoilla entinen puolustusministeri **Carl Haglund** (r.) kuvailee Arto Rättyä.

Vuodesta 2011 kansliapäällikkönä toiminut Rätty olisi ollut halukas jatkamaan tehtävänsä toisenkin kauden, mutta puolustusministeri **Jussi Niinistö** (ps.) päätti toisin. Tammi-kuussa tähän huoneeseen muuttaa uusi kansliapäällikkö **Jukka Juusti**. Hän on sotilasarvoltaan insinöörikenraalimajuri.

Rädyn sivuuttamisesta nousi syksyllä kohu. Niinistön ratkaisua hämmästelivät niin puolustuspolitiikan asiantuntijat, upseerit kuin konkaripoliitikotkin lähtien **Seppo Kääriäisestä** Ilkka Kanerva. Rättyä pidettiin sotilastaustansa, osaamisensa sekä kansallisten että kansainvälisten verkostojensa nojalla Juustia selvästi pätevämpänä virkaan. Valinnan perusteita avaavaa nimitysmuistiota luonnehdittiin tarkoitushakuisiksi.

Niinistö perusteli Juustin valintaa tulevilla meri- ja ilmapuolustuksen isoilla hankkeilla. Juusti on työskennellyt viimeksi ministeriön resurssipoliittisen osaston päällikkönä. Hän on toiminut myös materiaaliyhteydenä Euroopan puolustusvirasto EDA:ssa.

Pöly nimityskohun ympäriltä on laskeutunut. Miten kansliapäällikkö Arto Rätty on prosessia tämän kaiken jälkeen analysoinut, miksi tässä kävi näin?

– En osaa sanoa. Olen sitä tietysti itsekkin pohtinut. Hänhän (puolustusministeri Niinistö) sanoi haluavansa korostaa materiaalihankkeita. No, materiaalihankkeet eivät kuulu kansliapäällikön varsinaisiin tehtäviin.

Rätty huomauttaa, että kansliapäällikön tehtäviin kuuluvat lähinnä ministeriön toiminnan ko-

sään tapauksessa kestävä perustelu, Rätty painottaa.

Valinnan perusteita avaavaa nimitysmuistiota Rätty luonnehtii sanoilla ”mielenkiintoinen paperi”. Hän kertoo pohtineensa vakavasti mahdollisuutta valittaa päätöksestä, mutta päätyi siihen, ettei poliittisesta päätöksestä kannata valittaa.

JULKISUUDESSA ON PUHUTTU NÄKEMYSEROISTA puolustusministerin ja kansliapäällikön välillä. On puhuttu myös henkilökemioista. Ja siitä, ettei ylimpään virkamiesjohtoon kaivattu toisinajattelijoita.

Rätty ei kiistä, etteikö eriäviä näkemyksiä puolustusministeri Jussi Niinistön kanssa olisi ollut.

– Minusta virkamieskoneiston moraalinen velvollisuus on kertoa ennen poliittista päätöksentekoa oma näkemyksensä, myös eriävä mielipiteensä asiasta selvästi. Mutta sitten, kun ministeri on päätöksensä tehnyt, se on poliittinen päätös, jonka mukaan toimitaan, Rätty näkee asian.

Julkisuudessa on puhuttu eriävistä näkemyksistä liittyen jalkaväkimiinoihin, varuskuntien määrään ja sodan ajan joukkojen vahvuuteen.

Puolustusministeri Niinistö on väläyttänyt esimerkiksi mahdollisuutta nostaa sodan ajan joukkojen vahvuutta takaisin 230 000:sta 350 000:nteen. Hänestä asiaa tulisi pohtia tulevassa puolustusselonteossa.

Rädyn mielestä tämä ei ole realistista nykyisten rahoitusnäkökymien valossa.

konaisvaltainen johtaminen, lainvalmistelun ohjaaminen sekä puolustusvoimien strateginen ohjaus. Yksittäiset materiaalihankkeet, olivat ne sitten suuria tai pieniä, kuuluvat ministeriön resurssipoliittiselle osastolle. Käytännön työ tehdään puolustushaarojen esikunnissa, logistiikkalaitoksella ja pääesikunnassa, joista löytyy pätevyyttä tekniseen tarkasteluun.

– Se, että materiaalihankkeet olivat tässä valinnassa ratkaiseva asia, se ei ole mis-

KUKA?

Pitkän linjan sotilas

KENRAALILUUTNANTTI ARTO RÄTTY ON TOIMINUT vuodesta 2011 puolustusministeriön kansliapäällikkönä. Hän on työskennellyt aiemmin mm. operaatiopäällikkönä Pääesikunnassa, esikuntapäällikkönä Maavoimien Esikunnassa sekä kansallisen puolustuspolitiikan yksikön johtajana puolustusministeriössä.

Rätty on toiminut myös pataljoonan komentajana Suomen KFOR-operaatioissa Kosovossa sekä apulaissotilasasiamiehenä ja Nato-yhteysupseerina Brysselissä.

– Joukkojen lisääminen on minusta tällä hetkellä edes teoriassa täysin mahdoton asia, koska meillä eivät riitä rahat lisäjoukkojen varustamiseen. Joukkojen määrän lisäämisestä haaveileminen on minusta siinä mielessä vaarallista, koska se antaa sellaisen mielikuvan, että meillä olisi varaa johonkin, mihin ei ole.

Rätty pitää sen sijaan mahdollisena, että sodan ajan 230 000 joukon vahvuutta joudutaan puolustusselonteossa tarkastelemaan kriittisesti – toiseen suuntaan.

– Se on asia, joka täytyy

mieltä jatkossa hyvin huolella. Meidän ei kannata ylläpitää sellaista sotilaallista valmiutta, joka ei ole suorituskykyistä.

Rädyn mielestä ei ole tarpeen myöskään lisätä varuskuntien määrää saati palauttaa jalkaväkimiinat.

– Ne ovat pikkuisen toisen aikakauden asioita, Rätty arvioi ja viittoilee vastapäisellä seinällä olevaan isoon tauluun, jossa näkyy sotilaita juoksuhaudoissa toisen maailmansodan aikaan. Hän huomauttaa, että maavoimat on jo sopeutunut taannoiseen miinapäätökseen ja muuttanut toimintatatiikkaansa sen mukaan.

SUOMELLA ON OLTAVA JATKOSSAKIN KANSALLINEN, uskottava puolustus. Mutta kun katsotaan tulevaisuuteen, keskusteluissa pyörivät erilaiset yhteistyömahdollisuudet niin Naton, EU:n kuin Ruotsinkin kanssa.

Arto Rätty on vetänyt ruotsalaiskollegansa kanssa vuodesta 2009 lähtien salaista ryhmää, jossa on pohdittu myös Suomen ja Ruotsin välistä kriisiajan valmiutta.

Pitäisikö Suomen ja Ruotsin yhteistyötä syventää puolustusliitoksi saakka?

Rätty huomauttaa, että kyse olisi kahden maan tasolla käytännössä valtiosopimuksesta. Se ei ole toistaiseksi poliittisella agendalla, mutta sen mahdollisuutta ei ole myöskään tulevaisuudessa poissuljettu. Eikä pitäisi.

– Minusta kaikki yhteistyö Ruotsin kanssa on järkevää. Ja mitä syvemmälle yhteistyössä mennään, sitä parempi, Rätty näkee itse asian.

Hän katsoo, että Suomen ja Ruotsin yhteistyötä on mahdollista syventää maksimaaliseen pisteeseen saakka, vaikka kummallakin olisi omat asevoimansa. Kyse on siitä, miten kriisiajan yhteistyöstä sovitaan.

– En näkisi yhtään pahitteeksi, että jonain päivänä tuossa Suomenlahdella purjehtisi Suomen ja Ruotsin laivasto-osasto, jonka molemmat osastot olisivat kansallisessa johdossa, mutta toimisivat yhdessä. Kriisin aikana voisimme tehdä yhteistyötä, jos sellainen sopimus olisi olemassa.

Nyky päivän ilmestyessä tänään torstaina kansliapäällikkö Arto Rädylle on viimeinen työpäivä menossa. Mitä vuodenvaihteen jälkeen tapahtuu?

– Ajatuksena on perustaa oma firma ja katsoa, löytyykö sille osaamiselle ja kontakteille käyttöä, mitä minulle on vuosikymmenien mittaan kertynyt, hän kertoo. Yrityksen toimenkuvaan kuuluisi muun muassa neuvontaa ja vienninedistämistä. Myös hallituspaikat kiinnostavat. Mitään ei ole kuitenkaan lyöty lukkoon.

Palataan vielä lopuksi kansliapäällikkönimitykseen. Mitä tämä prosessi kaiken kaikkiaan opetti? Rätty miettii kysymystä pitkään.

– Varmaankin sitä nöyryyttä, mitä elämä muutenkin matkan varrella opettaa. Että kaikkiin asioihin ei vain voi vaikuttaa eikä oikeudenmukaisuus Suomessakaan ole kiveen kirjoitettu.

ARTO RÄDYN AIKEISSA ON PERUSTAA OMA YRITYS. Sen toimenkuvaan kuuluisi muun muassa neuvontaa ja vienninedistämistä.

RADIOSOITTO TUO RAHAT, STRIIMAUS PELKKIÄ murusia. Silti yhtyeen kannattaa näkyä Spotifyssa, sanoo Miro Palokallio.

Pieninä palasina

Musiikkia kuunnellaan enemmän kuin koskaan, mutta raha ei liiku, koska lauluja voi kuunnella ilmaiseksi. Miro Palokallio kertoo, paljonko hittibiisi tuotti hänelle.

ILKKA LUUKKONEN
KUVAT: JETRO STAVEN

JOKA HARRASTI MUSIIKKIA 1960-LUVULLA, MUISTAA, millaista oli etsiä äänitteitä. Jos sattui radiossa kuulemaan kiinnostavan laulun, piti toivoa, että juontaja kertoo kappaleen nimen. Sen jälkeen saattoi mennä levykauppaan kysymään, löytyykö tätä tai voisiko kauppias tilata levyn Englannista. Harvinaisemman levyn sai hyvällä onnella käsiinsä muutamassa viikossa.

Nykyisin, kun musiikin kuluttaja saa ajatuksen jostain laulusta, kestää pari sekuntia, kun hän jo kuuntelee sitä striimauspalvelun kautta. Musiikkia kuunnellaan sen vuoksi enemmän kuin koskaan. Musiikkiteollisuuden tuotot eivät kuitenkaan kasva samaa tahtia.

Vuonna 2014 maailmassa myytiin tallennettua musiikkia, siis levyjä, latauksia ja striimausta, noin 15 miljardin dollarin edestä. Esimerkiksi vuonna 1998 myynnin arvo oli vielä 40 miljardia dollaria.

Silti halu päästä mukaan musiikkibisnekseen on kova. Musiikkialan oppilaitoksiin on vaikea päästä sisään, ja erilaiset artistikilpailut keräävät osallistujia lähes loputtomiin.

Helsinkiläinen **Miro Palokallio**, 22, on yksi niistä, joiden ansiosta musiikkibisnestä on ylipäänsä olemassa: hän kirjoittaa lauluja.

– Lauluntekijälle tilanne on aika hyvä, niin hyvä kuin nyt voi olla. Eihän laulujen kuluttaminen ole mihinkään vähentynyt.

KIINTOISAA ON, ETTÄ VAIKKA MUSIIKIN KUUNTELUTAVAT ovat muuttuneet nopeasti, lauluntekijät saavat suurimman osan tuloistaan perinteisellä tavalla, radiosoitosta. Radiokanavat maksavat soittamastaan musiikista korvauksia säveltäjien Teostolle ja soittajien Gramexille, jotka jakavat korvaukset jäsenilleen.

Viime vuonna Teosto jakoi näitä korvauksia 51,9 miljoonaa euroa. Määrä on kasvanut koko 2010-luvun ajan.

MATKA MAAILMAN
YMPÄRI

Yksittäisen lauluntekijän saama korvaus riippuu siitä, millä kanavilla kappale soi ja mihin aikaan. Valtakunnalliset kanavat tuottavat muusikolle eniten ja päivällä soitettu laulu on arvokkaampi kuin yöllä.

Eniten lauluntekijät toivovat, että oma kappale pääsee YleX-soittolistalle, jossa yksi soittokerta tuottaa helposti 20 euroa. Pienillä paikallisradioilla tienesti jää muutamiin kymmeniin sentteihin.

Palokallion yhtye *Sallan ja Miron matka maailman ympäri* julkaisi ensimmäisen singlensä *Älä tartu mun siipiini* joulukuussa 2012. Vajaan kuukauden aikana kappale ehti soida Ylen kanavilla 40 kertaa.

Kun Teosto kesäkuussa 2013 maksoi vuotuisen tilityksensä, Palokallio tienasi näistä soitoista noin 1 000 euroa. Siihen päälle tulivat vielä Gramexin soittajakorvaukset. Seuraavan vuoden aikana kappale soi Ylellä lisää, ja Radio Nova soitti sitä 150 kertaa.

Palokallio laskee, että *Älä tartu mun siipiini* tuotti hänelle useita tuhansia euroa, mutta ei kuitenkaan kymmeniä tuhansia.

– Radiosoitto tuo rahat. Tilanne on minulle hyvä, mutta bändille ja laulajalle ei niin hyvä.

LEVYMYNNISTÄ SAATAVAT TULOT JAETAAN SITEN, että yleensä levy-yhtiö ottaa suurimman osan, ja jäljelle jääneet rahat jakaa bändi keskenään. Saman periaatteen mukaan jaetaan yleensä myös Spotify-tulot. Jako on levy-yhtiölle kannattava sopimus, koska sen ei tarvitse painaa fyysisiä levyjä mutta se saa silti saman osuuden tuloista.

Vuonna 2008 avattua Spotify-palvelua käyttää yhtiön oman ilmoituksen mukaan 75 miljoonaa ihmistä. Heistä 20 miljoonaa maksaa kuukaudessa kymmenen euron käyttömaksua, loput kuuntelevat ilmaiseksi. Ilmaispalvelun käyttäjille Spotify soittaa laulujen välillä mainoksia.

Spotifyn liikevaihto on noin miljardi euroa vuodessa. Yhtiö sanoo, että se pitää 30 prosenttia itse ja maksaa loput musiikintekijöille sen mukaan kuinka monta kertaa näiden kappaletta on kuunneltu.

Nyrkkisääntö on, että kun yksi ihminen kuuntelee yhden kerran yhden kappaleen, Spotify maksaa musiikintekijälle noin puoli senttiä. Spotify itse ilmoittaa, että summa liikkuu välillä 0,6–0,84 Yhdysvaltain senttiä.

Suomalaisartisti **Anssi Kela** laski vuosi sitten, että hän saa Levoton tyttö -kappaleesta 0,35 senttiä. Tosin tästä on jo vähennetty levy-yhtiön osuus. Pieneltä artistilta levy-yhtiö ottaa välistä jopa yli 90 prosenttia, mutta Kelan sopimuksessa todennäköisesti noin puolet.

Älä tartu mun siipiini oli joulukuun alussa soinut Spotifyssa 354 212 kertaa. Jos yksi soitto tuottaa puoli senttiä, laulu on tuottanut rahaa reilut 1 500 euroa. Levy-yhtiölle jää suurin osa – Palokallio ei paljasta tarkkaa jako-osuutta – ja yhtyeen viisi jäsentä jakaa keskenään jäljelle jääneet sataset.

– Summa on niin pieni, että en ole kertaakaan edes nostonut levy-yhtiöstä rojalteja, Palokallio sanoo.

Rojalti tarkoittaa musiikintekijän saamaa korvausta, jonka levy-yhtiö maksaa myydyistä levyistä. Se sisältää yleensä myös latausmyynnin esimerkiksi iTunes-palvelusta.

Lähes kaikki tunnetut artistit julkaisevat levy Spotifyssa. Brittiläisen **Adelen** uusinta levyä sieltä ei kuitenkaan löydy. Syy on selvä: levy myy muutenkin miljoonia.

Palokallio sanoo, että ainakaan Sallan ja Miron matka maailman ympäri -yhtyeen ei kannattanut jäädä Spotifyn ulko-

On paljon kätevämpää kuunnella levyjä Spotifysta kuin ladata niitä yksi kerrallaan epämääräisiltä sivuilta.

puolelle.

– Se on juuri se kanava, jota kautta ihmiset löytävät meidät.

SUOMALAISTA SPOTIFY-käyttäjistä vain 14 prosenttia maksaa palvelusta kuukausimaksua. Ruotsissa ja Norjassa määrä on kaksinkertainen.

Palokallio uskoo, että syyinä on suomalaisten Spotify-käyttäjien matala ikä. Teini-ikäisillä ei edes ole luottokorttia, jolla he voisivat

hankkia maksullisen kanavan käyttöön.

Hän sanoo, että merkittävin Spotify-käyttäjryhmä Suomessa ovat 13–17-vuotiaat tytöt. He etsivät aktiivisesti mielimusiikkiaan, ja koska heitä on paljon, juuri tämä musiikki päätyy Spotify-listojen kärkeen. Heidän lisäksi on olemassa suuri joukko ihmisiä, jotka kuuntelevat sitä, mitä listojen kärjestä sattuu löytymään. Myös radiosoitossa menestyvät Spotify-listojen suosikit.

– 13–17-vuotiaat työt tekevät hitit, Palokallio tiivistää.

Hänen yhteensä kannalta on harmillista, että alaikäiset kuulijat eivät pääse keikoille. Ne järjestetään usein anniskelupaikoissa, jonne vaaditaan 18 vuoden ikä. Vahinko on sitäkin suurempi, koska levymyynti konserttipaikoilla on nykyisin jopa tuottoisampaa kuin myynti levykaupoissa.

Keikkapalkkiot eivät ole erityisen korkeita edes silloin, kun yhtye vetää salin täyteen. Radiosoitto nostaa palkkioita väliaikaisesti, mutta erityisen ”ruhtinaallisia summia” yhtye ei ole saanut, Palokallio sanoo.

KAKSI VUOTTA SITTEEN JOUKKO KANSALAISIA TEKI lakialoitteen ”Järkeä tekijänoikeuslakiin”. Sen tavoitteena oli vähentää verkkovalvontaa ja korvata monimutkainen laki yksinkertaisemmalla.

Aloitetta arvosteli muun muassa kirjailija **Petteri Järvinen**, joka totesi, että lakiesitys sallisi avointen piraattipalvelujen perustamisen. Aloite kaatui eduskunnan käsittelyssä.

Kiintoisaa on, että Palokallion mielestä musiikin tekijöille piratismi ei ole ongelma. Vielä joitakin vuosia sitten laittomilta sivuilta saattoi ladata uutuuksia ja vanhempiakin, mutta Spotify on tehnyt piraattisivut tarpeettomiksi.

– On niin paljon kätevämpää kuunnella levyjä Spotifysta kuin ladata niitä yksi kerrallaan epämääräisiltä sivuilta.

Elokuvien ja tv-sarjojen ”spotify” on Netflix, joka ei kuitenkaan jaa kaikkia uutuuksia. Tästä syystä piraattisivut ovat elokuvantekijöille ongelma.

MUSIIKIN LISÄKSI PALOKALLIO VALOKUVAA JA TEkee videoita muille artisteille. Hän opiskelee musiikkiteknologiaa pop&jazz-konservatoriossa. Hän aikoo jatkaa säveltämistä, vaikka Sallan ja Miron matka maailman ympäri hajosikin joulun alla. Terävän sävellyskynänsä ansiosta häntä on pyydetty mukaan ryhmiin, jotka kirjoittavat lauluja suosituille artisteille.

Hän aikoo ansaita leipänsä jollain tavalla musiikin parissa, mutta kuten taiteessa aina, häntä ajaa lopulta itse asia, ei pelkkä toimeentulo.

– Haluan tehdä musaa. Olisi kivaa jos siitä saisi vielä rahaa.

Suomen Spotifyn soitetuimmat kappaleet 2015

1. MAJOR LAZER

Lean On (feat. MØ & DJ Snake)

2. ELLIE GOULDING

Love Me Like You Do - From "Fifty Shades Of Grey"

3. TUNGEVAAG & RAABAN

Samsara

4. LOST FREQUENCIES

Are You with Me - Radio Edit

5. TEFLON BROTHERS

Pämpää

6. JVG

Tarkenee

7. ANTTI TUISKU

Keinutaan (feat. VilleGalle)

8. KYGO

Firestone

9. WIZ KHALIFA

See You Again (feat. Charlie Puth)

10. MARK RONSON

Uptown Funk

Suomen Spotifyn suosituimmat artistit vuonna 2015

1. CHEEK

2. JVG

3. HALOO HELSINKI!

4. ROBIN

5. ONE DIRECTION

6. ANTTI TUISKU

7. ELASTINEN

8. AVICII

9. MIKAEL GABRIEL

10. CALVIN HARRIS

LÄHDE: MARKKINOINTI&MAINONTA

SANOJEN SELITYKSIÄ

STRIIMAUS.

Musiikin kuuntelua internetin kautta. Tiedostoja ei ladata omalle koneelle.

SPOTIFY.

Ohjelma, jolla striimataan musiikkia.

LATAAMINEN.

Musiikkitiedostojen tallentamista omalle koneelle kuuntelemista varten.

ITUNES.

Ohjelma ja verkkokauppa musiikin lataamista varten.

AARNI PALOKALLIO
(takana) ja Ville Viitanen
treenikämpällä.

NYKYPÄIVÄ 60 VUOTTA

Kokoomus nousi suurimmaksi

Nyky päivä ja Verkkouutiset yhdistettiin saman toimituksen alle.

VUONNA 2010 TAPAHTUI MUUTOS, JOKA KOSKETTI Nykypäivän lisäksi sen vuodesta 1996 toiminutta sisarjulkaisua Verkkouutisia. Julkaisujen kustannusyhtiöinä toimivat Nykypäivä-lehti Oy ja Suomen Kansallisverkko Oy yhdistettiin. Yhdistymisestä syntyi Kansalliskustannus Oy, jonka omisti kokoomus.

Yhdistymisen seurauksena myös julkaisujen toimitukset pantiin yhteen. Yhdistymishankkeen toteuttajaksi ja julkaisujen päätoimittajaksi valittiin **Tapani Mäkinen**.

Samassa rytkäksä uudistettiin myös Nykypäivää. Uudistuneessa Nykypäivässä oli entistä enemmän uutisia, henkilöjuttuja ja uutisanalyyssejä. Järjestösivutkaan eivät säästyneet muutokselta, mielenkiintoisimmat tapahtumat nostettiin paremmin nähtäville. Mieli pidettiin, näkökulmat ja keskustelut olivat lehden ydinsisältöä.

VUODEN 2011 EDUSKUNTAVAALEIHIN lähdettiin toiveikkaana. Jyrki Katainen oli valittu yksimielisesti jatkokaudelle Jyväskylän puoluekokouksessa kesällä 2010. Kannatuspuheissa Kataista kehuittiin puolueen arvojen kirkastamisesta.

Puoluejohto pysyi nuorekkaana. Uusien valintojenkin jälkeen senioriteettia edusti 44-vuotias varapuheenjohtaja **Anne-Mari Virolainen**.

Kun vaaleihin oli aikaa enää sata päivää, Nykypäivä haastatteli vuoden 2011 ensimmäisessä numerossaan puoluesihteerin **Taru Tujusta**. Tujunen kertoi, että ehdokaslistalle pyrittiin saamaan saman verran naisia ja miehiä. Samoin pyrittiin alueelliseen tasapainoon. Tujunen myönsi, että miehet äänestävät mielellään miehiä, mutta poikkeuksiakin oli, kuten **Paula Risikko** Pohjanmaalta. Hänhän sai edellisissä vaaleissa niin paljon ääniä, että joukossa täytyi olla miesäänestäjiäkin.

Vaalit olivat yhtä aikaa sekä menestys että tappio. Puolue menetti 50 kansanedustajapaikastaan kuusi ja ääniä noin 17 000. Onneksi vastustajat menettivät enemmän, joten kokouksesta tuli ensimmäistä kertaa maan suurin puolue. Keskusta menetti peräti 16 kansanedustajaa. Vaalien suurin voittaja oli ehdottomasti perussuomalaiset. Puolue sai 34 uutta kansanedustajaa aiemman viiden lisäksi.

Pääkirjoituksessaan Tapani Mäkinen totesi kokoomuksen onnistuneen tavoitteessaan päästä Suomen suurimmaksi

puolueeksi. Päätoimittaja kuvasi tilanteen voitoksi, joka oli kovan työn takana. Kokoomuksen ministerit näyttivät esimerkkiä kiertämällä sadoissa vaalitulaisuudessa ympäri maata. Syksyllä 2011 Nykypäivä pystyi yhä paremmin arvioimaan hallituksen tuloksia.

Hallitusneuvottelut olivat vaikeat. Kataisen hallitus muodostui peräti kuudesta puolueesta. Mäkinen totesi, että hallituspuolueita ei yhdistänyt ideologia, vaan pragmaattisuus hoitaa Suomen asioita. Keskustan jääminen oppositioon antoi hallitukselle mahdollisuuden tarkastella kuntapalveluja uudella tarmolla.

Lokakuussa 2011 alettiin valmistautua jo etukäteen historialliseksi mainostettuun puoluekokoukseen. Asialistalla oli vain yksi asia, presidenttiehdokkaan nimeäminen.

Puoluesihteerin Tujusen mielestä tapahtuma oli arvokas myös siksi, että tilaisuudessa kuultaisiin presidenttiehdokas **Sauli Niinistön** ensimmäinen virallinen puhe. Hänen mukaan nyt oli mahdollista viedä loppuun se, mikä kuusi vuotta sitten jäi kalkkiviivoille.

Niinistö valittiin tasavallan presidentiksi toisella kierroksella vakuuttavasti 62,6 prosentin kannatuksella. Niinistön voitto Helsingissä oli ensimmäinen kerta 25 vuoteen, kun vihreät tai vasemmistopuolueet eivät saaneet vaaleissa enemmistöä äänistä Helsingissä.

KUNNALLISVAALIT 2012 OLIVAT SEURAAVA KOITOS. Syksyllä Nykypäivällä oli tarjolla ehdokkaille vinkkisivusto otsikolla **Tahdotko valtuustoon? Näin pärjät kuntavaaleissa!**

Nykypäivässä haastateltiin mainostoimisto Hasan & Partnersin toimitusjohtaja **Esa Ruolaa**, joka oli toteuttanut monia vaali-

kampanjoita. Ruolan tärkeimpiä neuvoja oli, ettei toisia ehdokkaita saanut mustamaalata. Samoin ehdokkaan tuli välttää löperöitä iskulauseita. Kokemattomuus täytyi osata kääntää eduksi.

Vaalituloksen osalta Nykypäivän numeron 40/2012 etusivu kertoi kaiken tarpeellisen: "Voitto! Kokoomus oli jo toista kertaa peräkkäin kuntavaaleissa kannatukseltaan suurin puolue. Ensimmäistä kertaa kokoomus ohitti SDP:n myös kunnanvaltuutettujen määrässä. Vaalivalvoisissa ympäri maata rakkaiden vihollisten jääminen taakse sai aikaan riemukkaita tuuletuksia".

JARKKO KEMPPI - KUVA: TIMO MÄKINEN

NYKYPÄIVÄ SEURASI SAULI Niinistön kampanjaa alkumetreiltä juhlahumuun saakka.

Kerro, kerro kristallipallo

Ennustaminen on helppoa. Vuonna 2016 Euroopan unioni on kriisissä. Tämä on nähty jo EU-kuplan ulkopuolelta, mutta nyt se nähdään myös sisältä käsin.

EI TARVITA KUM-moistakaan kristallipalloa, jos ennustaa, että alkavana vuonna kulman takaa tulee yllätyksiä. Näin kävi, kun aikanaan eurokriisi levisi käsiin. Samalla tavalla kävi, kun turvapaikanhakijoiden suuri määrä viimeistään viime kesänä yllätti Euroopan päättäjät. Kumpaakaan järkytystä kun ei ollut vaaliohjelmassa eikä komission strategioissa.

Kristallipallosta voi lukea myös että:

1 PÄÄMINISTERI TOI-sensa jälkeen pitää merkittävän puheen, jossa vaaditaan EU:lta muutosta. Kaikki puhuvat toistensa ohi. Italian pääministeri **Matteo Renzi** vaatii unionilta uutta ajattelua. Renzi tarkoittaa,

että alkää puuttuko meidän holtittomaan taloudenpitoomme. Ranskan presidentti **François Hollande** puolestaan puhuu koko alkavan vuoden siitä, miten tärkeää on turvata voimavaroja terrorismin vastaiselle työlle. Hollande tarkoittaa, että alkää siellä Brysselissä puuttuko meidän holtittomaan taloudenpitoomme. Britannian **David Cameron** puhuu koko alkavan vuoden EU:n uudistamistarpeesta. Cameron tarkoittaa, että tulkaa nyt hyvänen aika joku sieltä Manner-Euroopasta pelastamaan minut tältä älyttömältä Brexit-äänestykseltä!

2 KREIKAN PANKIT TARVINNEVAT UUSIMMAN AR-vion mukaan 15 miljardia vähemmän tukea, kuin oletettiin. Pääministeri **Alexis Tsipras** tulee esiintymään suurena pankkisektorin asiantuntijana ja pelastajana. Kreikassa järjestetään varmasti vuonna 2016 uudet vaalit, jonka jälkeen kaikki jatkuu kuten tähän saakka. Portugalissa valtaan nousut sosialistien, kommunistien, vihreiden ja eläintenystävien puolueen hallitus haluaa luopua säästöpolitiikasta. EU:n komissio ei tähän suostu, jonka jälkeen Portugali jatkaa kuten tähänkin asti ja maan vasemmistohallitus ajautuu kriisiin.

3 EUROOPAN KOMISSIO VÄHENTÄÄ ENTISESTÄÄN sääntelyä ja tuo hyvin niukasti päätöksentekijöille direktiiviehdotuksiaan. Euroopan parlamentti on entistä närkästyneempi, mutta se on kyvykäs tästä huolimatta työllistämään itsensä.

Paljon pahaa mieltä aiheuttaa sekin, että komissio jäsenmaiden terveysministerien vaatimuksista huolimatta ei esittele EU:lle uutta alkoholipoliittista strategiaa (kyllä, sellainenkin on ollut). Liettualainen terveyskomissaari **Vytenis Andriuskaitis** ei moiseen saa lupaa puheenjohtaja **Jean-Claude Junckerilta**, jolla on tapana kysyä huolestuneena drinkistä kieltäytyvältä: Oletko sairaana?

4 BRYSSELISSÄ JA MUISSA EU:N SUURISSA KAUPUNGEISSA ihmetellään, milloin Uber-kyytipalvelu saa jälleen toimiluvat.

Brysselissä Uber on keksinyt uusia toimintoja: viime kuussa sai tilata parimetrinen joulukuusen kotiinsa 75 euron hintaan. Kuljetetaan sitten puutukkeja, kun ei ihmisiä! Brysselin nk. virallisissa takseissa ei kelpaa osoite, ei korttimaksu, ei käteinen ilman vaihtorahaa eikä juuri mikään muukaan. Ensi vuonna kielletään koko toimialalla vähänkin vaativat tai hankalat asiakkaat. Tai muutoin Brysselin taksit uhkaavat lakolla!

5 ALKAVANA VUONNA JÄNNITETÄÄN, TULEEKO siitä föönatusta **Donald Trumpista** presidenttiehdokas ja presidentti. Virallisesti toivotaan että ei. Todellisesti toivotaan, että Trump saisi mahdollisimman suuren kannatuksen, jotta taasen voitaisiin päivitellä amerikkalaisten käsitämätöntä tyhmyyttä meihin eurooppalaisiin verrattuna.

Eihän voisi kuvitellakaan, että missään eurooppalaisessa suuressa sivistysmaassa hallituksen johtoon voisi nousta eltaantunut, tukkan-sa värjäävä, härskejä puhuva, sijoitus-, kiinteistö- ja media-alalla miljardööriksi tullut niljake! Ei varsinkaan kolmesti.

Felice anno nuovo! sanoi Silvio.

PETRI LAHESMAA -
KUVA: SHUTTERSTOCK

PETRI LAHESMAA ON Brysselissä työskentelevä lobbari ja pitkän linjan kokoomuslainen.

MAAILMA LAUTASELLA

雞

Tuplatkaa lapsiluku ja kuluttakaa

Kiina sallii perheille taas kaksi lasta. Onnen ohella päätös lihottaa myös maan taloutta. Kanawokkia kokatessa vanhemmat laskevat, onko lisälapsen varaa.

Kanaa Kung-Po

NÄITÄ TARVITSET:

300 g broilerfilettä, 1 munanvalkuainen, 2 rkl maissijauhoja, 1 rkl vettä, 1 paprika, 100 g cashewpähkinöitä, pala purjoa, 1 prk vesikas-tanjoita, 4 rkl öljyä, 1-2 rkl Hoisin-kastiketta, 1 tl chilikastiketta 1 rkl sherryä, tilkka seesamöljyä, ripaus suolaa ja pari siivua tuoretta inkivääriä.

TEE NÄIN:

Leikkaa liha kuutioiksi, kääntelevä valkuaisessa ja sitten suolalla maustetussa maissijauhossa. Kuutio paprika ja hienonna inkivääri. Kuumenna öljy wokkipannussa ja kypsennä lihaa pari minuuttia. Ota pannulta. Heitä kasvokset ja pähkinät pannulle, kuumenna pari minuuttia. Nosta lihat joukkoon, sekoita ja lisää seesamöljy. Tarjoa jasmiiniriisin kanssa.

kelpaa enää mikä tahansa tossunkuluttaja. Perheen ainokaisina kasvaneet tytöt ovat saaneet usein paremman koulutuksen ja itsetunnon kuin vanhempansa, ja he taistelevat samoista työpaikoista miesten kanssa. Ura menee perheen edelle.

Suurin syy viranomaisten mielenmuutokseen on kuitenkin huoltosuhteen vääristyminen. Kiina harmaantuu kovaa vauhtia, eikä uutta työvoimaa tule markkinoille entiseen tahtiin. OECD arvioi, että Kiinan huoltosuhde eli työvoiman

KIINA TEKI LOKA-kuun lopussa historiallisen päätöksen. Se kumosi aiemman yhden lapsen politiikkansa ja sallii jatkossa perheille kaksi lasta.

Kommunistinen puolue lanseerasi yhden lapsen politiikan Kiinaan 1970-luvun lopulla, koska se pelkäsi räjähdyksistä väestönkasvua. Tuolloin kiinalaisia oli runsaat 950 miljoonaa, nyt heitä on 1,38 miljardia.

YK on ennustanut, että Kiinan väestönkasvu päättyy vuonna 2030, kun se on noussut noin 1,45 miljardiin. Sitten väestön määrä kääntyy laskuun. Vuosisadan lopussa kiinalaisia on ennusteen mukaan alle 1,1 miljardia.

VÄESTÖNKASVUN kulmakerroin toki taittui, mutta hinta on ollut kova. Kiinalaiset ovat suosineet poikia tyttöjen kustannuksella, mikä on johtanut tyttölasten abortointeihin tai laittomiin kakkoslapsiin. Tästä syystä vaimoja ei riitä kaikille. Suvut sammuvat, jos miehet – tai heidän äitinsä – epäonnistuvat puolison etsimisessä.

Eikä kiinalaisnaisillekaan

ulkopuolella olevien määrä suhteessa töissä käyviin heikkenee vuoteen 2052 mennessä nykyisestä noin 8,4:stä 2,4:ään.

Vaikka kiinalaiset innostuisivatkin tekemään lapsia, viranomaisten päätös on Kiinan kannalta auttamatta myöhässä. Taaperon kasvaminen tuottavaksi aikuiseksi kestää parikymmentä vuotta.

TOISEN LAPSEN SALLIMISEN TOIVOTAAN TUO-van paitsi vipinää vällyjen alle, myös vauhtia maan talouteen, joka viime aikoina on yskähdellyt aiheuttaen markkinoilla huolestumista. Siirtymätalouksien tutkimuslaitos Bofit arvioi, että vuosina 2016–2017 Kiinan talouskasvu hidastuu kuuden prosentin paikkeille, kun vielä viime vuonna maan bkt kasvoi 7,3 ja 2010 yli kymmenen prosenttia.

Kiinalaisviranomaiset ovat laskeneet, että toisen lapsen sallimisella on arviolta 0,5 prosenttiyksikön suuruinen positiivinen vaikutus talouskasvuun. Kasvu syntyy lapsiperheille tutuista jutuista: kaksi lasta tarkoittaa tuplakuluja vaateostoksilla, suurempia ruokakuluja, lisäneliöiden tarvetta ja isompaa autoa. Kun kahdelle lapselle halutaan parasta, koulutus ja lastenhoitokulut nielevät yhä enemmän yuaneita.

Kiinan hallituksen teettämän tutkimuksen mukaan suurin osa kiinalaisista haluaisi kaksi lasta. Varaakin toiseen lapseen olisi, sillä Bofitin mukaan tulot Kiinassa kasvavat edelleen huomattavasti nopeammin kuin muualla maailmassa. Kokonaan toinen asia on, pannaanko toiveet täytäntöön. Lapsenlastaan kotona hoitavat isoäidit ovat mahdollistaneet Kiinan kasvavalle keskiluokalle sekä uran että perheen. Rahaa on jäänyt myös kulutukseen ja matkailuun. Kun samalla huolehdittavana ovat omat ikääntyvät vanhemmat, kiinalaisessa illallispöydässä punnitaan tarkoin, onko toiseen lapseen lopulta varaa. Sinkkupäivän nettiosuosbuumi todisti, että rahan saa palamaan ilman isompaa lapsikatrastakin.

Sarjassa seurataan maailman menoa paikallisia ruokia maistellen.

HENRIikka PULLI

AINOKAISALLE ON haluttu Kiinassa vain parasta.

KOLUMNI: *Ilkka Suominen*

Utopiavaltion vaara

J.K. PAASIKIVEN PUHEISTA ON KAKSI SITAATTIA jäänyt lähtemättömästi mieleen. Kolmekymmentäluvulla hän puolueen puheenjohtajana linjoitti kokoomuksen konservatismia: ”Konservatiivi ei taloa hävitä, jos se on huonossa kunnossa. Talo on korjattava.”

Korjaushan edellyttää aina uusia osia rakennukseen. On siis liberaalisti hyväksyttävä uutta. Ei sillä pärjää, että sanoo joka asiaan ei.

1945 hän rohkaisi kansaansa tasavallan presidenttinä: ”Syvimmänkin rotkon pohjalta nousee polku kohti avarampia lakeuksia.” Kumpikin sanonta on itse asiassa sukua vanhalle kiinalaiselle sanonnalle: ”Jokainen tuhannen kilometrin matka alkaa yhdellä askeleella.”

Nämä vanhat tutut lausumat tulivat eittämättä mielen, kun kuuntelin marraskuussa **Martti Häikiön** esitystä Arkistosäätiömme 40-vuotisseminaarissa. Häikiö viittasi nykytilanteeseen politiikassa ja varoitti, että emme rakentaisi utopiapuoluetta, mutta yhtä hyvin voi sanoa, että utopiavaltionkin vaara on olemassa.

Toivottavasti ymmärsin Häikiötä edes osittain oikein, kun ajattelen, että hän katsoi nykyään politiikassa luvattavan kaukana tulevaisuudessa ihannoituksen ihmemaata, vaikka tänään ei sen hyväksi ponnisteltaisi.

Hallituksen taipaleesta ei oikein saa sankaritarinaa – ei tosin oppositionkaan.

REILUT PUOLI VUOTTA ELÄNEEN HALLITUKSEN taipaleelta ei oikein saa sankaritarua. Vielä vähemmän kyllä opposition, mutta ei sen tarvitsekaan tehdä. Kolautettakoon ensin omaan nilkkaan. Miksi ihmeessä nykytilanteessa oli tarvetta pyrkiä sellaiseen hallintarekisteriin, jota kokoomus ajoi? On turhaa tarua väittää, että sen puute estää investointeja Suomeen. Kyllä ne syyt ovat syvemmällä. Olemme yhä kylmä, köyhä ja kaukana.

Utopiaa koko hallituksen toiminnassa oli myös kuvitella, että suurella yhteiskuntasopimuksella saadaan asiat lutviu-

tumaan. Jos politiikalla ja hallituksella ylipäätään on mahdollisuuksia saada omilla teoillaan positiivista aikaan, niin niiden tekojen tulee olla tarkasti osuvia. Onko aivan mahdotonta, että valtion verotulot kasvaisivat eivätkä pienenis, jos verovapaa pienten vuokra-asuntojen rakentaminen ja omistaminen taas sallittaisiin? Vai onko niin, että varakas ei saa rahoillaan tehdä edes hyvää?

Olen myötätunnolla seuraillut pääministeri **Juha Sipilän** työskentelyä. Aivan kuten minäkin, hän tuli poliittiseksi päättäjäksi suoraan oman yrityksen johdosta. Hän vain ei säästänyt sitä, että monen puolueen hallituksessa, kansalaisjärjestöjen ja median tiukassa vahdinnassa ei tehdä loikkia, vielä vähemmän pakkolakeja, vaan ”jokainen tuhannen kilometrin matka aloitetaan yhdellä askeleella.”

Kyllä hallitus on hyvääkin yrittänyt ja toivottavasti tämän ilmestyessä saanut aikaan. Kun on vaikeat ajat ja rahaa ei ole, niin silloin valtion on vedettävä menoja pois sieltä, missä menoja on. Se tekee kipeää, mutta niin tekee nykyverotuskin.

NIIN SANOTUN KULTTUURIELIITIN HURJA HUU-to siitä, miten tulevaisuus pilataan, kun heidän rahoituksestaan leikataan, on ollut kamalaa seurata. Jos he myöntäisivät olevansa työmarkkinaetujärjestö, niin sen vielä ymmärtäisin. Mutta en ymmärrä viittauksia siihen, että maa sortuu pimeimpään keskiaikaan, kun tutkimus- tai taidemäärärahoista leikataan. Pitkään on ollut tiedossa, että meillä ylikoulutetaan työttömyysputkeen.

Turvapaikanhakijoiden ongelma on vielä alussa, vaikka se on vuosia vanhentuneen näköisen **Petteri Orpon** päälle voimalla kaatunut. Jos saamme tulijoiden lukumäärän pysymään hallittavissa rajoissa, niin ensin heille on saatava turvallinen asunto ja sitten koti. Sen jälkeen työ.

Kuulun itse niihin, jotka naiivisti uskovat, että suurin osa tänne jäämään haluavista ovat ahneita työlle. Se voi olla lottovoitto vanhenevalle Suomelle.

KIRJOITTAJA ON ministeri ja kokoomuksen kunniapuheenjohtaja.

Ilkka Suominen vuorottelee palstalla puheenjohtaja **Alexander Stubbin**, tutkija **Mari K. Niemen** ja kansanedustaja **Juhana Vartiaisen** kanssa.

KOLUMNI

HAASTAJA: *Li Andersson*

Pintaliittoa porvareilta

TE HALUATTE VAIN OTTAA LISÄÄ VELKAA -fraasia on tämän syksyn aikana kuultu väsymykseen asti. Mitään tarkempaa analyysia vasemmiston talouspolitiikasta eivät kokoomuksen, keskustan ja perussuomalaisen edustajat ole pystyneet esittämään.

Oma tulkintani on, että oikeiston ja vasemmiston erilaiset näkemykset siitä, mikä on kysynnän merkitys talouskasvulle ja työllisyydelle, synnyttävät syvän ymmärtämättömyyden kuilun.

Valtion verotulojen lasku ja sosiaaliturvamenojen kasvu tekee valtiontalouden tasapainottamisesta vaikeaa, kun työttömyys kasvaa. Osoitus siitä on vuodesta 2012 Suomessa harjoitettu kiristävä finanssipolitiikka, joka ei ole johtanut tuloksiin, vaan valtiontalouden alijäämä, velkataakka ja työttömyys ovat kasvaneet.

HALLITUKSEN JA OPPOSITION VÄLILLE ON SYKSYN mittaan syntynyt yhteisymmärrys siitä, että hallituksen leikkaukset heikentävät talouskasvua lyhyellä aikavälillä ja ovat siten haitallisia työllisyydelle. Menojen vähentäminen kasvattaa työttömyyttä välillisesti yksityisellä sektorilla kun ostovoimaa leikataan, ja suoraan kun palveluiden rahoitusta vähennetään.

Asiantuntijat eivät usko pakkolakupaketin työllistäviin vaikutuksiin.

Työllisyydelle haitallista leikkauspolitiikkaa perustellaan sanomalla, että työllisyys tulee pitkällä aikavälillä työmarkkinoiden rakenneuudistusten ansiosta paranemaan. Niillä tarkoitetaan kahta hallituksen keskeisintä työmarkkinahanketta, pakkolakupakettia ja paikallista sopimista.

On sivuutettu täysin vaihtoehto, jossa kysynnän lisääminen, eli investoinnit asumiseen, koulutukseen ja uusiutuvaan energiaan, parantaisivat työllisyysastetta tehokkaammin ja nopeammin.

Asiantuntijat eivät usko pakkolakupaketin työllistäviin vai-

kutuksiin. Yksikään heistä ei lausuntokierroksella yhtynyt hallituksen arvioon yli 30 000 työpaikasta. Joidenkin mielestä paketilla voi olla jopa negatiivisia vaikutuksia, eli se voi jopa lisätä työttömyyttä, koska se leikkaa suomalaisten ansioita ja siten ostovoimaa.

Sama uhka on olemassa myös paikallisessa sopimisessa, jonka tavoitteena on mahdollistaa työehtosopimustasoa matalampia palkkoja. Paikallista sopimista ja pakkolakupakettia on perusteltu työnantajien kustannusten alenemisella. Työn hintaa alentamalla lasketaan työnantajien palkkaamiskustannuksia ja taloudellista riskiä.

Kuinka kestävä tämä teesi on koko kansantalouden kannalta, erityisesti taantumassa?

Palkkoilla on kaksoisrooli yritysten menoerän ja toisaalta tulonlähteenä ostovoiman muodossa. Jos kaikkien palkansaajien palkkoja leikataan, lisää se työntarjontamahdollisuuksia, mutta samalla vähentää kysyntää. Kuka ostaa ne tuotteet ja palvelut, jotka yritykset lisätuloillaan voisivat tuottaa?

Vastaus on, että ei välttämättä kukaan.

TÄHÄNASTISET PYRKIMYKSET ALENTAA YRITYSTEN tuotantokustannuksia eivät taantumassa ole johtaneet työllisyyden parantumiseen. Ne eivät myöskään näy yritysten lisääntyneinä investointeina.

Kynnys käyttää kasvavia voittoja investointeihin pysyy korkeana niin kauan kuin kasvunäkymät pysyvät heikkoina. Riskinä on, että rahat maksetaan ulos osinkoina.

Viennin osalta ongelma on matala jalostusaste ja heikentynyt ulkomaalainen kysyntä. Tämän ongelman ratkaiseminen edellyttäisi panostuksia tuotekehitykseen ja tutkimukseen.

Hallituksen päätös heikentää taloustilannetta lyhyellä aikavälillä leikkauksilla ei tue hallituksen pitkän aikavälin tavoitteita työllisyyden parantamiseksi. Suomella ei enää ole varaa kriisitietoisuuden lisäämiseen. On vahvistettava ihmisten uskoa tulevaan.

KIRJOITTAJA ON vasemmistoliiton kansanedustaja. Li Andersson vuorottelee Haastaja-palstalla kansanedustaja Jutta Urpilaisen (sd.) ja Helsingin apulaiskaupunginjohtaja Anni Sinnemäen (vihr.) kanssa.

Ilmasto huomioon investointiohjelmassa

Taistelu ilmastonmuutosta vastaan ei ole ilmaista, mutta se kannattaa. Taloudellinen sopeutuminen vaikeutuu entisestään, jos päätöksiä lykätään myöhemmäksi.

TOIMET ILMASTONMUUTOKSET torjumiseksi kallistuvat koko ajan. Jos tarvittavia toimenpiteitä ei aloiteta nyt, päästöjen vähennystavoite vuosille 2030–2050 täytyy asettaa merkittävästi korkeammalle tasolle.

Kansainvälinen energiajärjestön IEA:n varovainen veikkaus tarvittavista vuosittaisista investoinneista vuoteen 2050 nousee tuhanteen miljardiin. Tämän mittasuhteen investointeja siis tarvitaan, jotta maailma saadaan siirtymään nykyiseltä hiili-intensiiviseltä uraltaan matalapäästöiseen.

Näillä investoinneilla on tuottoensa: ne auttavat varmistamaan sen, että ilmaston lämpeneminen rajoitetaan kahteen asteeseen. Sivutuotteina syntyy puhtaampaa ilmaa ja ympäristöä, ja tätä kautta myös esimerkiksi merkittäviä terveyshyötyjä. Lisäksi uusista teknologioista, tuotantotavoista ja innovaatioista on mahdollista saada suunnatonta taloudellista hyötyä.

Aurinko- ja tuulienergian kustannustehokkuus lisääntyy vauhdilla ja IEA on arvioinut niiden ohittavan tuotantomenetelmänä fossiiliset polttoaineet 2030-luvun alkuun mennessä.

On huomattava, että IEA:n tuhat miljardia pitää sisällään paljon sellaisia investointeja, jotka olisi joka tapauksessa tehtävä. Infrastruktuuriin on joka tapauksessa investoitava, sillä tiet vanhenevat, tietoliikenneyhteydet tarvitsevat uudenlaista infraa, koteja ja toimistoja on remontoitava.

Kysymys onkin lähinnä siitä, investoimeko nuo rahat järkevästi vai pöljästi. Esimerkistä käyvät rakennukset: 90 prosenttia vuoden 2050 rakennetusta ympäristöstä on jo olemassa, joten peruskorjauksien laatu on keskeisessä asemassa rakennuskannan hiilijalanjäljen pienentämisessä.

Lainsäädännöllä on luotava sellaiset raamit, että ne kannustavat ja ohjaavat investointeja oikeisiin kohteisiin. Lainsäädäntö ei ole koskaan neutraalia, vaan se syntyy tietyn

maailman ja sen arvojen tarpeisiin. Finanssilainsäädännöstä löytyy useita esimerkkejä siitä, miten investoinnit ovat vielä vinksallaan: luottoluokittajat eivät tällä hetkellä luokittele yritysten tai maiden ilmasto- ja resurssinkäyttöriskejä. Pääomavaatimukset eivät ota huomioon sitä, investoidaanko hiili-intensiiviseen palveluun tai tuotteeseen, vai cleantechiin. Yritysten tilinpäätökset eivät edelleenkään sisällä integroidusti pakollista tietoa ympäristöriskeistä. Esimerkkejä riittää.

ILMASTONMUUTOS ON RISKI Sijoittajille. Tällä hetkellä markkinoiden arviot näiden hyödykkeiden arvoista perustuvat oletukselle siitä, ettei ilmastonmuutoksen hillinnästä saada riittävän sitovia poliittisia päätöksiä aikaan. Siirtymä uudenaikaisiin tuotannon ja kulutuksen malleihin romahduttaisi fossiilisten polttoaineiden arvon. Näin ollen hiilikuplan puhkeaminen koituisi kaikkien näihin sijoittaneiden kukkarolle.

Halvaksi ei tule kuitenkaan toinenkaan vaihtoehto: jos ilmastonmuutosta ei kyetä hillitsemään, on tästä aiheutuvia kustannuksia mahdotonta arvioida.

RANSKASSA HYVÄKSYTTIIN TÄNÄ vuonna maailman mittakaavassa rainutlaatuinen lainsäädäntö, jossa pörssilistatut yhtiöt veloitetaan julkaisemaan toimintaansa liittyvät ilmatoriskit. Lainsäädännön puitteissa yhtiöiden tulee siis ilmoittaa investoijilleen ne yhtiön rahoitukseen ja toimintaan liittyvät riskit, joita ilmastonmuutos aiheuttaa – mukaan lukien riskit yrityksen käyttämille tuotteille ja sen tuottamille palveluille.

Kyse ei ole vain ympäristötietoisuudesta, vaan puhtaasta rahasta: esimerkiksi pankit HSBC, Citi ja luottoluokittaja Standard&Poors ovat todenneet öljyn, kaasun ja hiilen arvon romahtamisen olevan todellinen riski maailman taloudelle.

SIRPA PIETIKÄINEN - KUVA: SHUTTERSTOCK

INFRASTRUKTUURIIN ON joka tapauksessa investoitava, kysymys on siitä, investoimmeko järkevästi.

SIRPA PIETIKÄINEN on kokoomuksen europarlamentaarikko.

LISÄMINISTERI

HELKKARI! MINÄ pyysin Chewbaccaa, mutta ne lähettivät tällaisen kapisen koiran.

– TIEDÄTKÖS, KUKA MINÄ olen? – Totta kai, sinä ajoit kaislaveneellä Amerikkaan joskus 60-luvulla. Älä kutita!

TÄÄLLÄ PITI OLLA sellainen nimilista. Ei kukaan sattumalta ole korjannut talteen?

SYYSKUUSSA PYYDYSTIN Porkkalanniemessä tämän kokoisen tutkaohjuksen, mutta se pääsi karkuun.

ILKKA LUUKKONEN - KUVAT: LEHTIKUVA

YHDISTYSPALSTA

Bryssel

BRYSSELIN KANSALLISSEURA (BKS) JÄRJESTÄÄ tilaisuuden Palvelujen liberalisointi ja jakamistalous ma 11.1.2016 klo 18.30–20.30, Suomen Yrittäjien ja liikennejärjestöjen EU-toimisto, Avenue de Cortenbergh 172, Bryssel. Puheenvuorot: Pasi Moisio, Suomen Yrittäjien ja liikennejärjestöjen EU-toimiston johtaja ja Juha-Pekka Nurvala, Political Advisor (Economic and Social Policy) EPP-puolue. Tämän jälkeen keskustellaan aiheesta. Isännöivä toimisto tarjoaa iltapalaa. Ilm. pe 8.1. mennessä e-mail: taina.mertalo@ep.europa.eu.

Helsinki

KANSIO. PERINTEINEN ELOKUVAPÄIVÄ LA 6.2. klo 11–14. Elokuvana kehuttu Klaus Härön Miekkailla, SES Auditorio, Kino K 13, Kanavakatu 12, Helsinki. Osallistumismaksu 25 euroa sis. elokuvan lisäksi keittolounaan. Ilm. viim. ke 20.1. e-mail: henna.aunisto@kansio.fi tai puh. 0207 488 471.

KANSIO. HALLITUSTEHTÄVÄT HALTUUN -VALmennuspäivä la 30.1. klo 10–16 Helsingissä. Suunnattu erityisesti paikallisyhdistysten uusille hallitusten

jäsenille. Päivän aikana perehdytään monipuolisesti yhdistystoimintaan. Osallistumismaksu 20 euroa sis. koulutuksen, kahvit ja lounaan. Ilm. ja lisät. www.kansio.fi/hallitus.

Varsinais-Suomi

LINNAN KOKOUMUKSEN YLIMÄÄRÄINEN YHDISTYKSEN kokous la 16.1. klo. 14 Bremerissä, Uudenmaankatu 1, Turku. Kokouksessa käsitellään uudet mallisäännöt ja sääntömääräiset vuosikokousasiat. Tervetuloa heräämään yhdistyksen kanssa.

NYKYPÄIVÄ JA VERKKOUITSET. RUNEBERGINKATU 5 B, 7. KRS. 00100 HELSINKI. Puh. 0207 488 488, Faksi 0207 488 507. Sähköpostit: etunimi.sukunimi@nykypaiva.fi

PÄÄTOIMITTAJA: Alberto Claramunt. TOIMITUSPÄÄLLIKÖT: Henriikka Pulli, Ilkka Ahtokivi. ULKOASUPÄÄLLIKÖ: Timo Mäkinen. ILMOITUSMYYNTI: Paula Kontio, puh. 045 7734 8753, 041 560 1138. TILAUKSET JA OSOITTEENMUUTOKSET: tilaukset@nykypaiva.fi tai jasanpalvelu@kokoomus.fi, puh. 0207 488 424. KUSTANTAJA: Kansalliskustannus Oy, Runeberginkatu 5 B, 7 krs. 00100 Helsinki. PAINOAIKKA: Botnia Print Oy, Kokkola. ISSN 0783-1668.

Snellman- SÄÄTIÖ

”

Ei voi olla niin, että opiskelija lähtiessään yliopistosta olisi ratkaissut kaikki tieteen ja elämän arvoitukset. Riittää, että hän on ratkaissut yhden, siinä tapauksessa että hän on ratkaissut sen itse.

J. V. Snellman, Akateemisesta opiskelusta, 1840

STIPENDEJÄ

KOKOOMUKSEN lähiyhdistys Snellman-säätiö myöntää vuosittain stipendejä hyväksytyjen tai viimeistään hakuajan päättymiseen mennessä tarkastettavaksi jätettyjen yliopistollisten ylempiin korkeakouluopintoihin kuuluvien pro gradu- tai vastaavien yhteiskunnallisten tutkielmien perusteella. Stipendejä myönnetään myös ammattikorkeakoulututkintoon liittyvien opinnäytetöiden perusteella.

STIPENDIT suunnataan erityisesti nuorille, jotka ovat aktiivisesti osallistuneet yhteiskunnalliseen toimintaan nuoriso- ja opiskelijajärjestöissä.

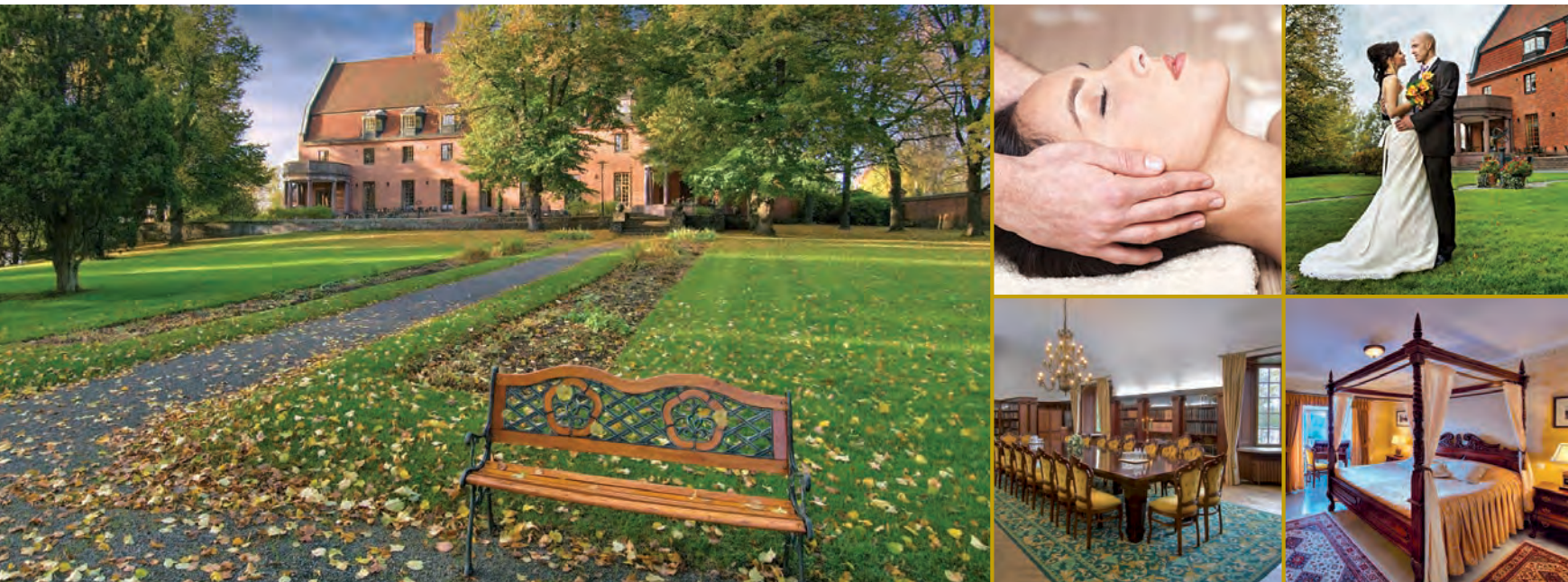
SEURAAVAN kerran stipendejä jaetaan toukokuussa 2016.

HAKUAIKA päättyy 1.2.2016.

HAKUOHJEET tulee pyytää Johanna Kalveelta s-postitse osoitteesta johanna.kalve@kokoomusnuoret.fi.

MAHDOLLISET tiedustelut voi osoittaa säätiön asiamiehelle Hanna Laineelle osoitteeseen snellman-saatio@kolumbus.fi.

Kaikki kohdallaan

Vanajanlinna on monipuolinen palvelukokonaisuus, joka tarjoaa mukavuutta, laatua, viihtyvyyttä ja hyvää palvelua. Tervetuloa nauttimaan kaikilla aisteilla!

Vanajan *Linna*

HOTEL & RESTAURANT | GOLF & COUNTRY CLUB

www.vanajanlinna.fi, vanajanlinna@vanajanlinna.fi

**TERVEYTTÄ JA MENESTYSTÄ
VUODELLE 2016!**

lpy.fi

TERVEYTTÄ EDISTÄMÄSSÄ